

ES CONSOLIDEN ELS ESTUDIS EN PATRIMONI MUSICAL LITÚRGIC DE LA FACULTAT ANTONI GAUDÍ

El cant i la música litúrgica en un màster

«L'Església sempre ha tingut el cant i la paraula com a fonamentals, i això és comú a totes les litúrgies cristianes»

El P. JORDI AGUSTÍ PIQUÉ, monjo de Montserrat, n'és el director

P 3-5

«Misericòrdia organitzada» a Vic

Fins al 29 d'octubre es pot visitar a l'Albergueria, centre de difusió cultural del bisbat de Vic, l'exposició *Misericòrdia organitzada*. Es tracta d'una interessant reflexió sobre les entitats d'acollida i d'ajuda a les persones necessitades de la ciutat de Vic al llarg dels temps.

P 27

Grans novetats a la programació de Ràdio Estel

P 25

Pensant-ho millor

Infant esquer de la publicitat

El contracte era clar. El nen havia d'anar vestit d'estiu, amb roba de marca i havia de menjar una galeta. Els pares cobrarien una quantitat suficient, ni poc ni massa, perquè el mercat està saturat de nens publicitaris i la competència és notable. Tot, això sí, en el marc teòric d'una exquisida atenció als infants. De fet, però, les coses van anar d'una manera bastant diferent del que s'havia imaginat. Feia un dia de primavera bastant fred. La roba que portava el nen era inadequada. Van fer la col·lecció de fotos al costat del mar. I no va menjar una galeta, sinó una per cada foto. Total: important constipat, mal de panxa, cansament... «ara mira al mar, ara a terra, dret o estirat a la sorra...» Un autèntic desastre.

Quan va sortir a la televisió tots els companys de la classe el van felicitar. «T'he vist a la tele...» Als pocs dies uns quants euros van entrar en el compte corrent de la mare i en va parlar tota la família. «Que maco, és un nen tan bufó...»

Cada vegada que veig anuncis de nens o fets per a nens hi ha una protesta interior que em remou la consciència. Entren ben aviat a la «lògica del mercat». Són objecte d'especulació. Hi ha uns diners entremig. Són un bon reclam publicitari. Ja se sap, vivim en aquest món. És el que hi ha, i més en temps de crisi... etc. La pregunta essencial és una altra. «És positiu per al nen o la nena ser un objecte publicitari? Es pot considerar una explotació? És conforme als drets dels infants declarats solemnement per les Nacions Unides?»

Cal un debat sobre el tema. No és un tema menor, perquè són menors els subjectes convertits en objectes. La sensibilitat dels pares, dels educadors i dels ciutadans ha de reaccionar quan veus i escoltes infants parlant un llenguatge que no és el seu, el propi de la seva edat, i estenent una certa incultura que lloga durant un temps un infant per fer-lo servir d'esquer del tot s'hi val per guanyar diners. Doncs no tot s'hi val.

Jesús Renau
Jesuïta

La setmana en tuits

Rafael Mariano Grossi @rafaelmgrossi

Ambaixador d'Argentina

Rafael Grossi, expert nuclear: «Corea del Nord té una lògica de destrucció»

Helena Maleno Garzón @Helena-Maleno

Periodista

Confirmat: set dones mortes en la «devolució en calent» executada per la Guàrdia Civil a la costa de Melilla fa dos dies

Fernando Cordero @FernandoCorder7

Religiós sacerdot dels Sagrats Corts

Avui fa un any de la mort d'Isa Solà #Haiti: «Tot està en mans de Déu i no-més podem confiar i esperar»

Antoni Burgaya @aburgaya

Educador

Pilarín Bayés: «Que les persones puguin donar respostes a la societat per fer-la una mica millor» a la presentació del projecte @VedrunaCat

Cardenal Sistach @sistachcardenal

Arquebisbe emèrit de Barcelona

En el respecte al nostre planeta tots en som responsables perquè no podem posar fronteres ecològiques. El canvi climàtic ens afecta a tots

Eva Díaz Riobello @EvaDRiobello

Periodista

Els que heu flipat tant amb un fil de Twitter al·lucinareu quan obriu un llibre. De debò, proveu-ho. I no gasta bateria

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 11 de setembre del 1714: la caiguda de Barcelona marca l'origen de la Diada Nacional de Catalunya.

Zoom

Eduard Brufau

El procés de pau a Colòmbia avança a poc a poc. El darrer pas l'ha fet la guerrilla de les FARC, que, una vegada entregades les armes, s'ha constituït legalment com a partit polític amb el nom de Força Alternativa Revolucionària del Comú. La decisió ha tingut lloc pocs dies abans que el Papa visiti el país. A la imatge, la presentació del logotip del nou partit.

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Proposta matinal

Comencem temporada amb un nou programa matinal, *Ja era hora*, de dilluns a divendres de 8.00 a 10.00, entre altres novetats. Ricardo Aparicio i el seu equip acompanyen els oients contactant amb la realitat de Catalunya, Andorra i la resta del món, amb notícies, entrevistes i una tertúlia d'actualitat a les 9.00. En la primera edició del 4 de setembre, alguns dels protagonistes van ser l'empresari Joan Gaspart, que comentava l'impacte dels atemptats del 17 d'agost sobre el turisme, els alcaldes Alfons Montserrat i Pere Pons, d'Alcanar i Subirats (dues localitats relacionades amb els terroristes de la massacre), i els participants en el col·loqui: l'exconseller Boi Ruiz, la professora universitària Montserrat Nebrera i el director d'*Economia Digital*, Manel Manchón.

L'inici d'una setmana marcada pel «xoc de trens» (així es deia en l'editorial), pel procés cap al referèndum d'independència anunciat per a l'1 d'octubre, va ser el primer tema destacat, tant en les notícies com en l'anàlisi de la tertúlia. *Ja era hora* inclou, a més, connexions amb diaris digitals, actualitat esportiva i aprofundiment en conversa amb protagonistes del dia.

Editorial

Enaltir el patrimoni musical litúrgic

Sovint l'acompanyament musical de les nostres celebracions litúrgiques està dotat de molta bona voluntat, però mancat de professionalitat. Cada parròquia i cada comunitat hauria d'estar més atenta i de considerar adequadament la importància de la música sobretot en l'Eucaristia dominical i també en d'altres celebracions. Cal comptar amb músics degudament preparats per fer una selecció apropiada de la música d'acord amb la cultura i les necessitats de cada lloc, sense caure en rubricismes ni en estridències o en cants i músiques allunyats de la sensibilitat dels qui participen en les celebracions.

En aquest sentit, ja fa uns mesos que es va anunciar que l'Ateneu Sant Pacià (Seminari Conciliar, Diputació, 231) en conveni amb la Universitat de Barcelona impartiria el primer màster europeu de patrimoni musical litúrgic, destinat a formar

gestors de patrimoni cultural relacionat amb la música religiosa. Ara s'anuncia que aquest màster començarà el proper 4 d'octubre. El director és el P. Jordi-Agustí Piqué, monjo benedictí, prestigiós músic, musicòleg compositor i organista, a qui entrevistem en aquest número de Catalunya Cristiana. El P. Piqué ha explicat que a Europa hi ha una gran documentació litúrgica i que en tot l'Estat es guarden molts arxius històrics amb partitures desconegudes.

En aquesta línia és interessant la tasca de recuperació duta a terme des de fa uns anys pel SAF (Servei d'Arxius de la Federació Catalana de Monges Benedictines de Catalunya) per conèixer el funcionament de la litúrgia i l'ús del cant gregorià dins del context de comunitats benedictines femenines. I també el curs de formació per a organistes d'Església que organitza l'Abadia de

Montserrat i que ha assolit aquest any la vint-i-cinquena edició.

El màster serà codirigit per Josep Alsina, professor d'expressió musical de la UB, i inclourà assignatures com ara Música, litúrgia i teologia, L'orgue com a instrument litúrgic, Lectura de manuscrits de cant gregorià, Arxivística musical o Execució organística (que impartirà Juan de la Rubia, organista de la Sagrada Família, a qui entrevistarem també en el n. 1.978 d'aquest setmanari).

Els requisits per accedir-hi són ésser titulat universitari, tenir coneixement del llenguatge musical i, eventualment, de formes musicals litúrgiques. Està previst concedir deu beques Pere Roquet destinades a incentivar la participació en el màster d'alumnes que acreditin mèrits i necessitats.

La propera implementació d'aquest màster és, doncs, una bona notícia.

La redacció us proposa

Reflexions des de la zona 0
Mn. Peio Sánchez ens parla dels atemptats a Catalunya
P 10

La parròquia més gran dels Estats Units
Es tracta de Sant Mateu a Charlotte (Carolina del Nord)
P 12

La Colòmbia que coneixerà Francesc
El Papa hi viatjarà del 6 a l'11 de setembre
P 13

Murillo, mestre de la pintura sacra
El Museu de Belles Arts de Sevilla acollirà dues exposicions durant l'Any Murillo
P 24

Un nou llindar

L'alegria completa

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona
Administrador apostòlic de Mallorca

Dissabte, 9 de setembre, un dia gran per a les nostres Esglésies de Barcelona i Mallorca. Dos dels seus fills són ordenats per al ministeri episcopal al servei de l'Església de Barcelona. Una vegada més l'intercanvi necessari que fa veure el to missioner que les defineix, quan aquest no és pensat solament des del concepte clàssic de missió d'anar a un país llunyà, sinó de crear bona comunicació entre Esglésies veïnes. El fet és que ens necessitem, i molt. En una ocasió, ja fa temps, vaig tenir dificultats predicant l'homilia quan vaig dir que si en un temps encara no llunyà alguns països del tercer món necessitaven la nostra presència missionera, ara som nosaltres, els dels primer món, qui tenim urgent necessitat de la seva. La raó no és altra que la creixent descristianització dels països que havien estat capdavanters en l'anunci de l'Evangeli i en la qualitat de vida cristiana que els caracteritzava, la qual cosa feia d'ells un referent indiscutible. Avui ens cal reforçar aquesta situació nostra amb un nou ardor amarat de zel apostòlic i d'alegria evangèlica. Els dos nous bisbes auxiliars de l'arquebisbat de Barcelona tenen la paraula *alegria* en els seus respectius escuts episcopals i és, per tant, una pauta a seguir en la seva actuació pastoral. Quan el papa Francesc obre la seva exhortació apostòlica ho fa descrivint el fonament d'aquesta alegria de l'Evangeli i no posa altre fonament que la trobada personal amb Jesucrist.

La missió per portar-ho a terme la tenim entre nosaltres, tant en les Esglésies que reben com les que donen, i ha de marcar tot l'estil pastoral que cada dia les haurà de definir. És Jesús, el Senyor, «el qui ens permet d'aixecar el cap i tornar a començar, amb una tendresa que mai no ens desil·lusiona i que sempre pot retornar-nos la joia» (EG 3). Avui, més que mai, se'ns demana reconvertir l'alegria de l'Evangeli en capacitat missionera, aquella que renuncia a tot egoisme i autoreferencialitat, per fer-se clau d'actuació cristiana. Enhorabona, Sergi i Antoni, nous pastors.

Estudis per comprendre i viure la música

La Facultat Antoni Gaudí ofereix el segon any del Màster en Patrimoni Musical Litúrgic

Eduard Brufau

La música dignifica les celebracions litúrgiques. La pregària adquireix una altra dimensió quan és cantada, com si les paraules, lliures de tota pesantor, s'enlaïressin cap al cel. Tota litúrgia cristiana es torna més bella quan la veu humana posa melodia a la Paraula. De fet, encara que és perfectament possible, costa d'imaginar una celebració en què no hi hagi cap moment sense cant o música instrumental. Sempre que l'Església vol pregar a Déu, canta.

Per tal que el cant i en general la música litúrgica siguin ben valorats, difosos i exercitats amb la màxima bellesa possible cal que hi hagi especialistes formats en la funció que té la música en la litúrgia cristiana. Per aquest motiu dins de l'Ateneu Sant Pacià la Facultat Antoni Gaudí, d'Història, Arqueologia i Arts cristianes ofereix el Màster en Patrimoni Musical Litúrgic. Aquest curs enceta el seu segon any amb unes bones expectatives i amb la voluntat de consolidar-se.

Formació litúrgica sòlida

El director del màster és el P. Jordi Agustí Piqué, monjo del monestir de Montserrat, organista i compositor. Des de l'any 2012 també és el degà-president del Pontifici Institut Litúrgic de Roma. La tradició musical montserratina al llarg dels segles ha donat noms de benedictins tan il·lustres com ara Joan Cererols, Benet Soler, Miguel López, Àngel Rodamians, Ireneu Segarra o Gregori Estrada. Avui Montserrat continua sent un punt de referència de la música litúrgica.

A la segona quinzena d'agost el P. Jordi Agustí Piqué ha deixat per uns dies la ciutat del Tíber i ha estat a Montserrat per exercir de docent en el curset d'organistes d'Església que cada any té lloc al monestir. Una tarda, poc abans d'una de les classes del curs, l'entrevistem. Ens rep amablement a la porteria i encetem la conversa en una sala petita i acollidora. El monjo benedictí comença explicant-nos què és el que pretén el màster que dirigeix: «Aquests estudis volen proporcionar eines per gestionar el ric patrimoni que representa tota aquesta música que neix i es construeix expressament per a la litúrgia. Aquí hi podem incloure des del Rèquiem de Mozart fins als cants actuals de la missa, passant pel gregorià. Es tracta d'un patrimoni que s'ha d'estudiar, difondre i conèixer d'una manera aprofundida, des d'un punt de vista històric, musical, teològic i musicològic.»

Aquesta formació polièdrica, a partir de més d'una branca del coneixement, tan pròpia dels estudis

El cant embelleix les celebracions litúrgiques.

humanístics, ens crida poderosament l'atenció. No queda dubte que els coneixements que s'hi ofereixen són profunds i complets, del tot aliens a les batzegades de modes efímeres i les lleis del mercat. Demanem al P. Jordi Agustí a quina mena de persones va adreçat aquest màster i si ens pot descriure breument algunes de les matèries que aquest curs s'hi imparteix: «El màster s'adreça a persones que tenen un grau, una llicència, sigui en teologia, litúrgia, musicologia, història de l'art, gestió de patrimoni o estudis anàlegs. Enguany posarem èmfasi en l'organologia, és a dir, l'estudi dels orgues i dels diferents instruments mobles litúrgics. També hi haurà una part d'arxivística, perquè encara hi ha molt de patrimoni en forma de partitures que es troba a

parròquies, esglésies i catedrals i que espera ser interpretat. Així mateix, tenim sessions pràctiques d'orgue amb Juan de la Rubia i de cant amb Carles Prat. I també tindrem una assignatura de sonologia amb un professor de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC). Tots ells són docents de gran nivell. En definitiva, el que pretenem és que durant aquests dos anys els estudiants hagin adquirit la capacitat de gestionar aquest patrimoni musical. I tot plegat amb l'objectiu d'aconseguir allò que el Concili Vaticà II volia: que la música litúrgica tingués una dignitat.»

El nostre interlocutor ens parla de la importància que uns estudis impartits per un centre de l'Església es facin amb col·laboració amb dos grans centres públics com són l'ES-

MUC i la Universitat de Barcelona. Per al P. Jordi Agustí Piqué és significatiu que la universitat civil accepti de donar cobertura i reconeixement a un màster d'aquest tipus, perquè vol dir que s'ha establert un diàleg seriós. També ens explica que el màster és reconegut a àmbit estatal.

Música i Església

Al llarg de l'entrevista el P. Jordi Agustí ens parla del lligam estret i íntim entre la litúrgia cristiana i el cant: «El llibre dels Fets ens explica que els apòstols es reunien per cantar salms i himnes, segons la tradició jueva de cantar els textos bíblics. Des del primer moment, doncs, l'Església pren aquesta tradició i més tard, en contacte amb altres realitats culturals,

dins la litúrgia

d'Occident; amb el cant la Paraula adquireix molta més força, cosa que han subratllat tots els Pares de l'Església i Concilis, inclòs el Vaticà II. Per tant, és indissociable proclamar i celebrar la Paraula de l'ús del cant. És cert que com a fills del Concili es preveu la possibilitat de celebrar sense cant, però això a les Esglésies orientals és impossible i dins de la catòlica és un fet força modern. En tot cas, l'Església considera la forma celebrativa cantada com la més pròpia, la més adequada a la litúrgia.»

Avui les celebracions litúrgiques de l'Església catòlica es caracteritzen per una gran diversitat musical. Només cal veure com poden arribar a canviar en aquest aspecte les misses segons siguin celebrades en una catedral, en un monestir, en una parròquia urbana, en una de rural o dins d'un dels nous moviments. El nostre entrevistat ens explica que aquesta heterogeneïtat pròpia de l'Església catòlica és una riquesa: «Hi ha un patrimoni litúrgic caracteritzat pel gregorià i la polifonia, cants que el Vaticà II subratlla com a propis, característics de l'Església llatina i que s'han de preservar i fer conèixer, juntament amb la música d'orgue. Ara bé, és veritat que al llarg dels segles hi ha hagut una evolució i que sobretot a partir del segle XX el magisteri de l'Església ha obert altres possibilitats de fer música, des de Pius X amb el *motu proprio Tra le sollecitudine* del 1903 fins al mateix Concili Vaticà II, amb la introducció d'altres instruments, la polifonia moderna, les llengües vernacles... Però en definitiva la música litúrgica sempre ha de subratllar el lligam amb la Paraula, s'ha d'adequar a la paraula que se celebra en la litúrgia i al moment celebratiu. Això és fonamental. Cada època ha trobat la seva forma musical celebrativa. El problema neix quan s'incorporen elements forans a la litúrgia, sigui pel text o bé per l'origen de la melodia. Això passa quan s'intenten posar músiques que no són de qualitat en textos litúrgics, o bé quan s'incorporen dins de la música litúrgica textos que no són litúrgics, encara que siguin bonics... La litúrgia només canta la Paraula de Déu, elaborada, poetitzada i desenvolupada, però sempre la Paraula de Déu. I també ha de fer referència a la mateixa acció litúrgica.»

Amb el P. Jordi Agustí passem a parlar del gregorià i de la seva centralitat en l'Església llatina, i afirma que, indiscutiblement, el cant gregorià és la forma principal que s'ha de mantenir i difondre, com s'ha de fer igualment amb la polifonia clàssica del Renaixement. Però a continuació matisa que «a diferència de les Esglésies d'Orient a Occident no hi ha hagut una sola forma litúrgica, n'hi ha diverses de vàlides. Per aquest motiu també es poden compondre i cantar

El P. Jordi Agustí Piqué és el director del Màster en Patrimoni Musical Litúrgic.

Cal que hi hagi especialistes formats en la funció que té la música en la litúrgia cristiana

El gregorià és el cant litúrgic per excel·lència, però també són vàlides moltes altres músiques litúrgiques

polifonies noves, i això ho han fet des de la comunitat de Taizé fins al mateix monestir Montserrat. Tot sempre dins dels paràmetres que hem dit abans. Ha de quedar clar que els límits no són pas estètics, sinó teològics i litúrgics.»

Acabem la trobada escoltant amb atenció com el P. Jordi Agustí Piqué ens explica que la música no ha de ser cap entrebanc per a la litúrgia, perquè forma part de la mateixa litúrgia i embelleix la celebració. El nostre interlocutor se'n va a impartir una classe al curs d'organistes i ens quedem pensant en el que ens ha dit i en tota la tradició musical del monestir: l'escolania, el gran orgue de la basílica, tots els monjos compositors que ha donat Montserrat al llarg dels segles... Els estudis de Patrimoni Musical Litúrgic de la Facultat Antoni Gaudí ajudaran a la continuïtat d'aquesta tradició musical i a valorar amb tota la seva dimensió la litúrgia de la nostra Església.

va incorporant altres elements musicals; Pau, per exemple, ja transcriu els himnes que segurament cantaven les primeres comunitats explicant qui era Crist, però en una tradició molt més grega.»

Demaneu al nostre interlocutor si és possible una litúrgia cristiana sense música, si l'espiritualitat cristiana perdria alguna cosa si no hi hagués cant. Ens respon que la qüestió ha estat discutida: «Alguns Pares de l'Església, com ara sant Agustí, es van demanar si fer música dins de l'església era lícit o no; segles més tard el reformador Joan Calví es va mostrar contrari a l'ús de la música en les celebracions religioses... Però en general l'Església sempre ha tingut el cant i la paraula com a fonamentals, i això és comú a totes les litúrgies cristianes d'Orient i

INFORMACIÓ I MATRÍCULES

www.facultatantonigaudi.cat
a/e: secredocencia.antonigaudi@edusantpacia.cat
Tel: 93 453 49 25

Pelegrinatges 17

Ser pregoners de pau

Ho va recordar el Sant Pare en una trobada amb líders religiosos de Corea

AICA
Ciutat del Vaticà

«Als líders religiosos se'ls demana obrir, afavorir i acompanyar processos de bé i de reconciliació per tothom. Estem cridats a ser pregoners de pau, anunciant i encarnant un estil no violent, un estil de pau, amb paraules que es diferencien de la narrativa de la por i amb gestos que s'oposen a la retòrica de l'odi», va dir el matí del 3 de setembre el papa Francesc en rebre el Consell Coreà de Líders Religiosos, que van arribar a Roma en peregrinació interreligiosa.

Afiançada en «el Concili Vaticà II, l'Església catòlica no es cansa d'encaminar-se per la senda, de vegades no fàcil, del diàleg i de promoure en particular el diàleg amb els seguidors d'altres religions», va recordar el Sant Pare, posant en relleu que «el diàleg interreligiós ha de ser obert i en el respecte del dret a la vida, a la integritat física i a les llibertats fonamentals, com la de consciència, religió, pensament i expressió, que posin les bases per construir la pau, per la qual cadascun de nosaltres està cridat a pregar i treballar».

«El món —afegeix Francesc— ens mira, ens exhorta a col·laborar entre nosaltres i amb tots els homes i dones de bona voluntat. Ens demana respostes i compromisos compartits sobre diversos temes, la sagrada

El Papa rep el Consell Coreà de Líders Religiosos.

«El món ens mira, ens exhorta a col·laborar entre nosaltres i amb tots els homes i dones de bona voluntat»

dignitat de la persona, la fam i la pobresa que encara afligeixen massa poblacions, el rebuig de la violència, en particular d'aquella perpetrada profanant el nom de Déu i deshonrant la religiositat humana, la corrupció que alimenta injustícies, la degradació moral, la crisi de la família, de l'economia, ecològica i, no última, de l'esperança.»

En la seva exhortació, el Papa va reiterar «la importància de la humilitat i de la constància per sembrar l'esperança d'un futur en el qual aju-

dar l'home a ser més humà, en el qual s'escolti el crit dels molts que repudien la guerra i imploren més harmonia entre les persones, les comunitats, els pobles i els Estats».

«Benvolguts amics, que aquesta trobada ens confirmi en el nostre camí», va desitjar el Papa. Va concloure el discurs amb el record entranyable de la seva peregrinació a la bella terra de Corea i va assegurar que no deixaria de resar «per l'estimat poble coreà i demanar-li a Déu el do de la pau i de la reconciliació fraterna».

El Papa viatjarà a Myanmar i Bangladesh

RV / Ciutat del Vaticà

Greg Burke, director de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu, va anunciar recentment que «acollint la invitació dels respectius caps d'Estat i bisbes, Sa Santedat el papa Francesc farà un viatge apostòlic a Myanmar, del 27 al 30 de novembre del 2017, visitant les ciutats de Yangon i Naypydaw, i Bangladesh, del 30 de novembre al 2 de desembre del 2017, visitant la ciutat de Dacca». El tema del viatge del Papa a Myanmar és «Amor i pau» i a Bangladesh, «Harmonia i pau».

Un ancestre de la princesa Diana, camí als altars

ACI / Ciutat del Vaticà

El sacerdot britànic Ignatius Spencer —tatara-oncle avi de Diana Francesc Spencer, princesa de Gal·les— va camí als altars. Nascut el 1799, va ser inicialment un pastor anglicà. Es va convertir al catolicisme als 31 anys, cosa que va provocar un gran escàndol en la seva època. El 1847 va ingressar a la congregació dels Passionistes. El

P. Spencer es va fer conegut pels seus esforços ecumènics per assolir la «unitat en veritat» i fins i tot va proposar una «croada d'oració per la conversió d'Anglaterra». També va destacar la seva ajuda als pobres. Va morir l'1 d'octubre del 1864. Segons expliquen els Passionistes, «s'espera que d'aquí a uns mesos» el P. Ignatius Spencer «sigui declarat venerable, el primer pas cap a la beatificació».

Església en sortida

Pregar en l'Esperit

Josep Maria Massana

El Papa sovint parla de la pregària. En qualsevol tema que enceti, en un moment o altre, la idea de «pregària» es «cola» per un costat o altre. Podríem dir que l'oració és un tema que recorre transversalment la paraula del Papa oral o escrita i que omple la seva mateixa vida. I aquesta oració, això ho deixa clar, és obra de l'Esperit.

Francesc subratlla que l'oració sempre es realitza en l'Esperit, com ho llegim en la Carta als Romans: «No hem rebut un esperit d'esclavitud, per recaure en el temor, sinó que hem rebut un Esperit de filiació que ens fa clamar: Abbà, Pare!» (8,15).

El papa Francesc afirma que «pregar en l'Esperit és assumir des de dins que l'oració és un regal fet pel Gran Do del Pare; és creure que Déu vessarà l'Esperit sobre tota carn».

El Pontífex està convençut que la pregària:

—no és tant un regal que nosaltres fem a Déu, que també, sinó que, en primer lloc, és un do que Déu ens fa a nosaltres;

—no és tampoc simplement un sentiment del nostre esperit, sinó que, sense excloure aquest sentiment, sobretot és una efüsió de l'Esperit de Déu;

—no és una acció que Déu fa només sobre uns quants privilegiats, sinó que Ell és generós i vessa el seu Esperit «sobre tota carn»;

—mai no és una sèrie de paraules, potser ben escollides, pronunciades pels nostres llavis, sinó que és una acció de la Santíssima Trinitat en el nostre interior: *que l'Esperit Sant ens fa fills del Pare en el seu Fill estimat.*

Pregar, si ha de ser realment pregària, és pregar en l'Esperit.

Tarragona

Capellans de Tarragona denuncien l'agressivitat dels tertulians de 13TV

Els preveres demanen al cardenal Blázquez que corregeixi o suprimeixi els programes de tertúlia

Carme Munté
Redacció

Un total de 26 capellans de l'arquebisbat de Tarragona s'han atipat de l'estil de les tertúlies de 13TV, la cadena de televisió de la Conferència Episcopal Espanyola, i han escrit una carta oberta al cardenal Ricardo Blázquez, president de la CEE, en què demanen la supressió dels programes de tertúlia de la cadena. «Li demanem que, sense dilació i amb valentia, corregeixin o suprimeixin els programes de tertúlia de 13TV, que tant de mal fan a la convivència i embruten la imatge de l'Església catòlica que sempre ha de fomentar el diàleg sincer i fructífer.»

La carta, firmada entre d'altres per Norbert Miracle, rector del Seminari Major Interdiocesà, vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraco-nense i rector de Salomó, afirma: «En aquests últims dies, després dels atemptats a Catalunya, l'agressivitat dels tertulians i dels responsables del programa s'ha fet encara més gran.» Fruit d'aquest fet, han «escoltat repetidament les queixes de molts del nostres fidels». Per això, li diuen al cardenal Blázquez que no poden callar més «davant les opinions que, nit rere nit, s'expressen en les tertúlies de 13TV».

Els capellans tarragonins manifesten el desig que a 13TV s'escoltin les paraules del papa Francesc en el

«Al día el debate», espai de tertúlia de 13TV.

missatge amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, quan demanava als comunicadors que exerceixin la seva labor «de forma constructiva rebutjant els prejudicis contra els altres», i seguint un model que «fomenti una cultura de la trobada que ajudi a mirar la realitat amb autèntica confiança».

Els capellans tarragonins recorden que ja l'octubre del 2013 els bisbes amb seu a Catalunya van manifestar públicament: «Creiem que produeix un greu escàndol en molts membres

de la comunitat catòlica de les nostres diòcesis i també en nosaltres mateixos, el fet que el canal de televisió 13TV, que ha de respectar les persones i les institucions segons el seu ideari, en alguns dels seus informatius i tertúlies, opti pel menyspreu, la desqualificació i fins i tot l'insult.»

Això no obstant, i tal com manifesten els capellans tarragonins, «han passat quatre anys d'aquella declaració dels nostres bisbes però en les tertúlies d'aquest canal de televisió, lligat a la Conferència Episcopal Es-

panyola, es continuen fomentant els sentiments contraris al respecte, la tolerància, el diàleg i la solidaritat».

La carta està signada per Norbert Miracle, Josep Mateu, Jaume Gené, Miquel Barbarà, Josep Gil, Josep Bofarull, Xavier Roig, Joan Anton Cedó, Jordi Vila, Joan Brulles, Joaquim Claver, Simó Gras, Josep Pascual, Joan Curieses, Joan Maria Banús, Ramon Martí, Enric Mateu, Víctor Mosquera, Ignasi Cabré, Joan Costa, Josep Moreno, Ricard Cabré, Santi Soro, Manel Borges, Josep Maria Calderó i Joan Maria Anglès.

Vic

Representants de "la Caixa", de les Dominiques i de l'Ajuntament, durant la presentació de l'acord.

El convent de Santa Clara de Manresa acollirà un espai per a infants en situació de vulnerabilitat

Redacció / Manresa

El gener del 2018 és previst que comenci a funcionar un Casal de la Infància al convent de Santa Clara, de les monges dominiques de Manresa. Aquest projecte, a més, compta amb la benedicció del papa Francesc, que fins i tot va suggerir el nom amb què finalment ha estat batejat: EspaiCaixa Francesc d'Assís.

La iniciativa de construir aquest nou espai va prendre força fa un any, quan sor Lucía Caram, dominica de Manresa, i el director general de la Fundació Bancària "la Caixa", Jaume Giró, van viatjar a Roma per reunir-se amb el papa Francesc. Li van presentar el projecte i, davant del seu interès i suport, van decidir impulsar-lo

encara amb més força.

L'equipament s'ubicarà a l'antic noviciat i l'hort del convent de Santa Clara de Manresa, i els principals destinataris de l'espai són els nens i nenes de la capital del Bages en situació de vulnerabilitat. Concretament, a l'edifici del noviciat, que data de principis del segle XIII, una planta estarà destinada a acollir un espai maternoinfantil per a nens de fins a 3 anys. La segona planta acollirà un espai de socialització de treball d'hàbits i habilitats destinat a nens de 4 a 18 anys en diversos horaris, inclosos els caps de setmana. A més, part de l'hort del convent s'adequarà per fer-hi jocs infantils i practicar-hi esports. Es preveu que durant el primer any de funcionament s'hi atenguin 250 nens i nenes.

El casal oferirà serveis propis del programa CaixaProinfància (programa de lluita contra la pobresa infantil de l'Obra Social "la Caixa"): atenció psicoterapèutica, reforç educatiu, educació no formal i temps lliure, i suport educatiu i familiar, així com els recursos del projecte #Invulnerable, del qual forma part.

El 31 d'agost es va presentar l'acord per tirar endavant l'EspaiCaixa Francesc d'Assís, que comptarà amb una inversió d'1 milió d'euros per part de la Fundació Bancària "la Caixa". L'acte va comptar amb la presència de sor Lucía Caram, Jaume Giró (Fundació Bancària "la Caixa") i Mercè Rosich, regidora de Cohesió Social, Gent Gran i Salut, Ensenyament i Universitats de l'Ajuntament de Manresa.

Barcelona

Trobada de Joves per la Pau a Barcelona

S'han viscut tres dies consecutius de trobada, reflexió, intercanvis, visites i amistat

Mariona Téllez

Comunitat de Sant'Egidio

La VII Trobada Internacional de Joves per la Pau Europeus (moviment de joves de la Comunitat de Sant'Egidio que està present en diversos països europeus i d'altres continents) ha arribat a Barcelona després de les edicions d'Assís, Auschwitz, Roma, Berlín, Anvers i París. La Trobada anual de Joves per la Pau Europeus va començar fa sis anys. Organitzat per la Comunitat de Sant'Egidio, s'ha convertit en un referent per a molts estudiants de secundària i universitaris. Enguany hi han participat més de 500 joves i ha comptat amb la presència de Marco Impagliazzo, president de la Comunitat de Sant'Egidio, i la seva vicepresidenta, Hilde Kieboom.

La trobada de Joves per la Pau va tenir lloc pocs dies després del terrible atemptat de Barcelona, del 25 al 27 d'agost. Per construir amb esperança un futur de pau cal *More Youth, More Peace* («Més joves, més pau»). La trobada ha estat un espai per viure junts aquesta visió de pau. Els Joves per la Pau europeus, juntament amb altres coetanis seus procedents de diversos continents, manifesten la força de pau que neix de la solidaritat amb els pobres, l'alegria de conviure, l'amistat entre les generacions i l'acollida als refugiats.

Al llarg de l'any i a tot Europa, centenars de joves estudiants de secundària i universitaris treballen amb la Comunitat de Sant'Egidio a favor dels més pobres, a les Escoles de la Pau per als nens dels barris més desfavorits, amb els ancians, ajudant les persones sense sostre o acollint els refugiats. A través de l'amistat amb els pobres han descobert la importància de la solidaritat amb tothom per construir la pau.

Durant la Trobada de Barcelona

Els joves fan una ofrena floral en memòria de les víctimes de l'atemptat.

A la manifestació per la pau «No tinc por».

Durant la Trobada de Barcelona s'ha fet una ofrena floral en record de les víctimes de l'atemptat

han fet una ofrena floral en record de les víctimes de l'atemptat de Barcelona i Cambrils, un gest de memòria i solidaritat que s'ha acompanyat de la lectura del manifest per la pau a la Rambla. El dissabte 26 d'agost han participat en la gran manifestació «No tinc por», aportant l'alegria i l'entusiasme de lluitar amb la ciutat per la pau amb eslògans com ara «Terrorisme NO!, violència NO!, solidaritat!»

El missatge per la pau de la VII Trobada de Joves per la Pau Europeus de la Comunitat de Sant'Egidio, que han llegit 8 joves europeus a la Rambla, manifesta la voluntat «de pau i el compromís per treballar en la construcció de la societat de la convivència». «Cada vegada que un pobre és menyspreat, cada vegada que un estranger pateix per la violència a les nostres ciutats, cada vegada que un ancià és oblidat o no tingut en compte, cada vegada que una persona és jutjada pel seu origen, per la seva religió o per ser diferent, s'obre un camí d'odi i violència dins del cor de les persones.»

«Estem convençuts», continua el missatge, «que només el diàleg i la integració obren el camí de la pau. Volem vèncer el mal amb el bé, el triomf del perdó per damunt de la venjança. Per això, volem contribuir activament a crear una Europa on pugui viure tothom: Un món sense racisme!» I així, «escoltant la veu dels pobres, dels nens, de les generacions joves, dels ancians, dels refugiats que fugen de la guerra, diem amb força: No a la violència i a la guerra! No es pot viure sense escoltar el crit de dolor dels innocents!»

Com a joves europeus, «sentim la responsabilitat del futur i volem comunicar als nostres coetanis i a les altres generacions la importància de rebutjar qualsevol forma de racisme, discriminació o menyspreu contra qualsevol persona i contra la vida per construir la civilització de la convivència».

El missatge dels joves acaba amb un desig: «Que s'obri finalment un temps nou en què el món globalitzat es converteixi en una família de pobles. Que s'exerceixi la responsabilitat de construir una pau veritable, que prevengui els conflictes amb la solidaritat, que venci els odis i superi les barreres amb la trobada i el diàleg. Res no és impossible si ens adreçem a Déu en la pregària. Tots podem ser artesans de pau dins la nostra estimada Europa i al món. Els joves europeus volem la pau: «*More Youth, More Peace*!»»

L'arquebisbat destaca les relacions cordials entre Omella i Puigdemont

Redacció / Barcelona

Davant del rumor generat per algunes informacions publicades en determinats portals digitals, l'arquebisbat de Barcelona ha volgut destacar en una nota «les relacions cordials» que el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, manté amb el president de la Generalitat de Catalunya, Carles Puigdemont, «així com amb la resta d'autoritats civils i polítiques de Catalunya».

L'arquebisbat de Barcelona ha sortit al pas d'una notí-

cia publicada a portals digitals segons la qual, després de la missa celebrada el 20 d'agost a la basílica de la Sagrada Família, el president Puigdemont va entrar a la sagristia per criticar l'homilia del cardenal Omella.

Segons ha volgut aclarir l'arquebisbat de Barcelona, «i tal com pot confirmar el testimoni de les persones presents», «el cardenal arquebisbe de Barcelona va acomodar les principals autoritats civils a la sortida del temple per la façana del Naixement. Una vegada a la sagristia, només va coincidir amb sacerdots i diaques».

Reflexions des de la zona 0

Mn. Peio Sánchez
Rector de Santa Anna
de Barcelona

El 17 d'agost passat em trobava a Lloia fent exercicis espirituals quan l'atemptat terrorista va tenir lloc a pocs metres de la nostra parròquia. Santa Anna a l'agost estava tancada per motius de seguretat. La presència de persones sense llar era un factor que complicava la ja difícil estructura de convivència a la zona històrica i turística del centre comercial i comunicatiu de Barcelona. La insistència dels cossos de seguretat i dels comerciants sobre les complicacions que plantejava l'acollida de persones que vivien al carrer ens va dur a reduir la tensió retirant els pobres de la zona durant l'època forta de l'estiu. Ara que ja ha passat, quan pot ser més fàcil parlar, tot i que cal afirmar la consciència de tots els perills de la zona, no sembla que el veritable problema vingüés de la gent sense sostre. Tindrem ocasió de continuar-ne parlant.

Una altra reflexió sorgeix de la nostra resposta en moments d'emergència. La ràpida resposta de rebuig dels bisbes i gabinets de comunicació no ha estat acompanyada d'una bona resposta des del punt de vista pastoral. La descoordinació dels diferents àmbits i la manca d'un protocol d'actuació abandonen a la bona voluntat de cadascú l'atenció pastoral en situacions d'emergència. La presència de sacerdots als hospitals, d'acompanyament dels cossos de seguretat, dels rectors de la zona afectada i dels capellans de les comunitats lingüístiques ha mobilitzat la disponibilitat dels creients en l'atenció a les víctimes, en l'acompanyament de les persones en el dolor i l'expressió en iniciatives de pregària per la pau i la convivència. Però la veritat és que l'atenció pastoral ha estat espontània i generosa però desordenada i sense objectius. És urgent que, com la resta de la societat, les diòcesis comptin amb responsables i criteris d'actuació davant d'emergències que desgraciadament en la societat de la vulnerabilitat s'aniran repetint.

També ens hem d'aturar en la reflexió al voltant de la missa presidida pel nostre cardenal a la Sagrada Família. Una celebració convocada per l'Església per pregar per les víctimes a favor de la pau i la convivència que es va convertir en un quasi-funeral d'Estat per la pressió de les autoritats polítiques. El cert és que en el moment complex de Catalunya i Espanya a la missa es va imposar el caràcter oficial, cosa que manifesta novament els riscos que comporta que els poders polítics utilitzin l'Església segons els interessos de torn. L'absència significativa dels veritables protagonistes que eren les víctimes, la manca de gestos ecumènics i interreligiosos a favor de la pau i la limitació del català van trencar els criteris evangèlics de les celebracions eclesials. Probablement la rapidesa de la resposta de l'Església, a la qual es van unir després els polítics, no va permetre

Ramon Ripoll

Missa a la Sagrada Família el 20 d'agost passat.

garantir la independència i la llibertat adequades en el desenvolupament de la celebració. La presència escassa de sacerdots va mostrar també la dificultat de resposta ràpida, moltes misses de primera hora s'haurien pogut suprimir al final del matí.

L'acompanyament del dolor i la promoció de la pau són els criteris prioritaris en els moments immediatament posteriors al drama humà. Les actuacions com les del pare Santiago Martín són alguna cosa més que desafortunades, manifesten una religió marcada per accents polítics (de poder) que contradiu qualsevol criteri evangèlic. La desqualificació de l'arquebisbat de Madrid és oportuna i necessària. Molts sacerdots, des de l'autoritat que en aquest cas ens dona acompanyar el dolor de les víctimes, pensem que aquesta mena de paraules són impresentables en l'exercici del ministeri. No ens podem queixar que la repercussió mediàtica, que evidencia la seva maldat, ens vingui en contra, sinó que ens ajuda a situar-nos en la veritat de la realitat que vivim.

En aquest sentit són importants els ponts i les entitats que afavoreixen el diàleg interreligiós. En els actes de violència del fonamentalisme religiós sempre hi ha un fons de silenci còmplice, de consentiment simpàtic i de falsedat d'una aparença que en la superfície nega però que en el fons sosté i comparteix els objectius. Els qui provenim del País Basc sabem bé que tota violència puntual té un fons complex, un humus, del qual s'alimenta i en què s'encadenen les causes religioses amb els interessos econòmics, polítics i socials. És responsabilitat de les confessions i del diàleg interreligiós dins de la societat democràtica detectar les veritables causes i desactivar, denun-

ATEMPTAT 17 D'AGOST

«La descoordinació dels diferents àmbits i la manca d'un protocol d'actuació abandonen a la bona voluntat de cadascú l'atenció pastoral en situacions d'emergència»

MISSA A LA SAGRADA FAMÍLIA

«L'absència significativa dels veritables protagonistes que eren les víctimes, la manca de gestos ecumènics i interreligiosos a favor de la pau i la limitació del català van trencar els criteris evangèlics de les celebracions eclesials»

MANIFESTACIÓ 26 D'AGOST

«L'exagerada presència de banderes —grans estelades i petites banderes espanyoles de plàstic— crec que ha de ser considerada com una anomalia que mostra fins a quin punt la societat té contaminats alguns dels seus objectius»

ciant, qualsevol fonamentalisme que pugui derivar cap a la violència. Una de les tasques dels cristians aquests dies ha estat denunciar els missatges xenòfobs i islamòfobs i potenciar els camins de diàleg en la societat pluralista. Tot això en un contacte estret amb els esforços per la convivència de tota la societat de què formem part.

Un darrer comentari respecte a la manifestació del dissabte 26 d'agost. El millor, el rebuig i el desig de convivència de tanta gent variada, així com molts vels islàmics que detectaven la presència de famílies musulmanes. La participació importantíssima de nens, que en aquest cas són signe de normalitat i futur. El «no tenim por» es més que un desafiament, és una convicció democràtica per construir la convivència. I des de la perspectiva creient sabem que és Déu qui ens ajuda perquè la bondat triomfi sobre el mal, com cantaven els joves de la diòcesi en una de les pregàries per les víctimes. També la manifestació va fer evident la pluralitat de la nostra societat, molts portaven missatges personals o de grups a més d'alguns lemes o flors facilitats per l'organització. L'exagerada presència de banderes —grans estelades i petites banderes espanyoles de plàstic— crec que ha de ser considerada com una anomalia que mostra fins a quin punt la societat té contaminats alguns dels seus objectius. Els objectius universals (és a dir, catòlics) de la pau i la fraternitat no poden ser eclipsats per cap color ni bandera d'identitat concreta. Hi ha símptomes de malaltia en l'horitzó cívics dels quals tots som responsables de denunciar, no sigui que el mal de la violència ens torni a entrar per la porta del darrere. Mantinguem la vigilància, que no és només policial, sinó també una actitud espiritual.

Estats Units

Més de deu mil famílies a la parròquia més gran

Sant Mateu a Charlotte (Carolina del Nord) és la parròquia més gran dels Estats Units

Entre 10 i 12 mil persones assisteixen a missa i anualment 500 joves reben la Confirmació i 700 nens, la Primera Comunió

Nau principal de Sant Mateu amb espai per a 2.000 persones assegudes.

Joan Piñol
Redacció

Els nord-americans són amants de les estadístiques i de les classificacions, sovint estrafolàries. Aquesta afició també repercuteix en l'Església. Recentment una investigació ha establert quina és la parròquia més gran dels Estats Units. És la parròquia de Sant Mateu, a la ciutat de Charlotte, a l'estat de Carolina del Nord, a la costa atlàntica del país.

Les xifres d'aquesta «megaparròquia» són de pel·lícula de Hollywood: entre 10 i 12 mil persones assisteixen a missa, uns 500 joves reben la Confirmació cada any i uns 700 nens, la Primera Comunió. La xifra menys espectacular és la de sacerdots residents a la parròquia: només quatre, comptant el rector, Mons. John J.

McSweeney (prevere diocesà però amb el títol de Monsenyor).

Als Estats Units és habitual parlar de «famílies registrades», un concepte que fa referència a la xifra de llars registrades al territori d'una parròquia. És molt habitual que les famílies es registrin formalment com si fos un cens parroquial. Doncs bé, la parròquia de Sant Mateu té 10.370 famílies registrades i supera, per ben poc, la segona parròquia de la classificació: Santa Elisabeth Ann Seton, a Houston (Texas), amb 10.255 famílies. Segons el CARA (el Centre de Recerca Aplicada en Apostolat, de la Conferència Episcopal dels Estats Units), al país hi ha 17.233 parròquies amb una mitjana de 1.168 famílies registrades. De fet, un estudi del 2010 del CARA apuntava a un creixement notable de les grans parròquies. Les que tenen més

de 1.200 famílies registrades havien passat a ser una de cada tres (33%) quan el 2010 eren una de cada quatre (25%). L'augment de les «megaparròquies» es produeix sobretot al sud dels Estats Units, com és el cas de Carolina del Nord, i també a l'oest (Califòrnia sobretot).

La parròquia de Sant Mateu va néixer l'any 1986 sense instal·lacions ni espais, només amb l'enèrgica voluntat d'un grup de catòlics dels suburbis de Charlotte. Des de llavors van celebrar la missa en un gimnàs mentre reunien els recursos econòmics per construir un temple que, finalment, es va consagrar l'any 1996. La nau principal de la parròquia té capacitat per a dues mil persones assegudes mentre que les instal·lacions parroquials conformen un complex força gran que no es va acabar del tot fins al 2003. Hi ha una capella per a les misses de diari, una escola catòlica, una zona d'aparcament i grans instal·lacions per a la catequesi i els grups parroquials.

Amb el creixement de la parròquia dels últims anys van haver de construir un segon temple, que anomenen Campus Sud i que es troba a uns 17 quilòmetres de la parròquia principal. Així que, de fet, Sant Mateu és una parròquia amb dos temples. Se celebren vuit misses de diumenge, dues de vigília el dissabte, dues al Campus Sud i sis a la parròquia principal (una en llenguatge de signes i una altra per als adolescents de Life Teen). S'hi fan 24 hores seguides d'adoració eucarística cada setmana, comencen el divendres a les nou del matí fins l'endemà a la mateixa hora.

La parròquia afronta aquest curs un canvi de rector. John J. McSweeney ha fet 75 anys i es retira després

El sud-est: creixement catòlic

Carolina del Nord, l'estat on es troba la parròquia de Sant Mateu, és el paradigma de l'increment catòlic dels últims quinze anys. No només un augment de la població catòlica en nombre absolut sinó també en vocacions i en presència social. Mentre que el territori clàssic de presència catòlica, el nord-est del país (Nova Anglaterra), s'ha vist colpejat per la secularització, els abusos sexuals i la crisi demogràfica, el sud del país és el futur de l'Església als Estats Units. La població creix, cal construir noves parròquies, els seminaris s'omplen i les «megaparròquies» abunden.

La història del catolicisme a Carolina del Nord n'és un exemple clar. El 1924 es va crear la diòcesi de Raleigh, que englobava tot l'estat. En aquell moment, Carolina del Nord era l'únic estat dels Estats Units que no tenia una diòcesi catòlica pròpia perquè era només un vicariat apostòlic (com un territori de missió) que depenia de Carolina del Sud. L'augment exponencial de la xifra de catòlics va obligar a dividir l'estat en dues diòcesis el 1971 i es va crear la diòcesi de Charlotte, que agrupa els 46 comtats de l'oest de l'estat. Actualment, a Carolina del Nord hi ha més de 600 mil catòlics, repartits a parts iguals entre les dues diòcesis (Raleigh i Charlotte). Així, mentre que als anys seixanta només l'1% de la població de l'estat era catòlica actualment ja ho és gairebé el 10%. La diòcesi de Charlotte ha ordenat cinc preveres el 2017, dos el 2016 i dos més el 2015 amb només 300 mil catòlics. Demogràficament, és un territori en creixement: la població de l'estat ha crescut un impressionant 25% entre l'any 2000 i el 2016.

de 18 anys com a rector. McSweeney va ser el primer sacerdot ordenat a la nova diòcesi de Charlotte el 1974. El succeirà el P. Patrick Hoare, ordenat el 2007 i amb vincles a la parròquia de Sant Mateu, on havia estat animador de joves abans d'entrar al seminari. Saba nova per a la parròquia més gran dels Estats Units.

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Colòmbia

La Colòmbia esgotada, però en pau, que coneixerà el papa Francesc

Miquel Vera
Bogotà

L'esperat viatge apostòlic que fa el papa Francesc a Colòmbia entre el 6 i l'11 de setembre no és fàcil. El Pontífex arriba a un país que per primera vegada en 50 anys pot afirmar que està en pau després de posar punt final a un conflicte sagnant amb la guerrilla de les FARC —la més gran d'Amèrica Llatina—, que ha causat més de 200.000 morts i 7 milions de damnificats.

No obstant això, Colòmbia es troba avui cansada, nerviosa i polaritzada en molts àmbits. En el terreny econòmic, la desigualtat, un dels problemes que més preocupa el Sant Pare, sembla un quist que el govern del president Juan Manuel Santos no és capaç de curar tot i els seus esforços en el camp de l'educació i la salut. Així mateix, les previsions adverteixen que l'economia del país es troba estancada, cosa que dificulta dues de les tasques més urgents que té el procés en la seva agenda: «reparar» les víctimes i «rein-

Cartell del viatge apostòlic del papa Francesc.

L'Església catòlica està exercint un paper discret però efectiu allunyat del soroll polític que ho ensordeix tot

El Papa ve a Colòmbia amb un missatge de reconciliació per a una nova era, tant és així que el lema de la visita és «Fem el primer pas»

corporar» els exguerrillers a la vida civil. En les dues labors l'Església catòlica està exercint un paper discret però efectiu allunyat del soroll polític que ho ensordeix tot. No en va, Colòmbia es troba en un clima preelectoral incert amb unes eleccions presidencials en l'horitzó sense cap candidat fort —Santos no es pot tornar a presentar.

Alertada per aquesta realitat i davant del risc que la visita del bisbe de Roma sigui utilitzada políticament, l'Església catòlica s'ha esforçat a repetir una i altra vegada que el papa Francesc ve a Colòmbia amb un missatge de «reconciliació» per a una nova era, tant és així que el lema de la visita és «Fem el primer pas».

En el camp religiós, Colòmbia pot presumir de ser el setè país amb més catòlics del món. No obstant això, ja fa anys que la proliferació de les voraces esglésies evangèliques amenaça la supremacia de l'Església de Roma. Per tot això i pel que pot passar en la sempre imprevisible Colòmbia del «realisme màgic» de què parlava el nobel de literatura Gabriel García Márquez en les seves obres, la visita del papa Francesc es preveu històrica i dona l'oportunitat al primer Pontífex llatinoamericà de sellar amb la seva presència un dels conflictes armats més grans que ha viscut el seu continent donant esperança a un poble fervorós que l'espera impacient.

RàdioEstel

senzillament...

De dilluns a divendres
de 8 h a 17 h
FÓRMULA ESTEL

Busca el millor especialista per a la neteja de la seva escola?

Tenim la peça que li falta

Netejant,
posem tots els sentits

Treballem per a la: SAGRADA FAMÍLIA

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

Lunet
per un
món
més net

Des del monestir

El poble de Déu

Gent de totes les nacions, tribus, pobles i llengües, de tots els països de la terra, han estat i són cridats a formar part de l'únic poble de Déu. Quan diem poble de Déu pensem en l'Israel de l'Antic Testament, començant per allò que el Senyor va dir a Moisès (Èxode 3,7): «Jo t'envio al faraó; ves-hi i fes sortir d'Egipte els israelites, el meu poble.» En el Nou Testament, la comunitat cristiana té consciència de la seva elecció com a nació santa: «Vosaltres que en altre temps no éreu poble, ara sou poble de Déu» (1Pere 2,10). I en el cel nou i la terra nova de la fi dels temps, els habitants de la ciutat santa, la nova Jerusalem, sentiran: «Aquest és el tabernacle on Déu habitarà amb els homes. Ells seran el seu poble» (Apocalipsi 21,3). S'hauran acabat «les coses

d'abans» —és a dir, les d'ara—, que fan plorar: «no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni sofriment.»

De moment, però, toca patir, i desitgem amb impaciència un món més just. Actualment «l'univers creat es troba sotmès al fracàs (sabem prou bé que fins ara tot l'univers creat gemega i sofreix dolors de part)... però manté l'esperança que també ell serà alliberat de l'esclavatge de la corrupció i obtindrà la llibertat i la glòria dels fills de Déu» (Romans 8). Molt al dia, això de corrupció i de llibertat.

Quan el Concili Vaticà II parla del poble de Déu, després de citar aquest text prossegueix: «Per això, aquest poble messiànic, malgrat que de moment no englobi tots els homes i que moltes

vegades aparegui com un petit ramat, és tanmateix el germen més fort d'unitat, d'esperança i de salvació per a tot el gènere humà» (LG 9).

Aquest poble té per cap el Crist, té per distintiu la dignitat i la llibertat dels fills de Déu, té per llei el nou manament d'estimar, i té per objectiu el Regne de Déu, començant per Déu mateix aquí a la terra, fins que sigui dut a terme també per ell a la fi dels temps.

Un signe o sagrament visible d'unitat salvadora i de pau, el tenim en l'Església: «Cridada a estendre's arreu, entra a formar part de la història humana, mentre, però, alhora transcendeix temps i fronteres dels pobles.»

Déu sempre ajuda: en la història (atemptats inclosos), cap al més enllà.

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

Ferides de guerra

Des del 2014 els cristians de l'Iraq han patit la barbàrie d'Estat Islàmic que ha matat, devastat les seves cases i esglésies, profanat tombes i sembrat el terror. Els que han pogut han fugit a corre-cuita per salvar la vida. El 2003 quan els EUA i els aliats van envair el país, a Iraq hi vivien prop de 1,5 milions de cristians, i ara n'hi ha 300.000. Malgrat la caiguda en diverses ciutats d'Estat Islàmic, qui pot tornar a un lloc destruït i marcat pel terror? La por és immensa. Un dels pobles alliberats i històricament cristià és Qaraqosh, a la zona del Nínive. El van saquejar i destruir. No hi ha llum ni aigua ni escoles... alguns comencen a arribar, però molts temen tornar, després de ser atacats pels seus veïns a les files d'Estat Islàmic. Una altra minoria que el grup terrorista vol fulminar és la yazidita.

El 2014 a Sinjar, al nord-est d'Iraq, els terroristes d'Estat Islàmic van fer una matança ètnica. Van assassinar milers de yazidites i segrestar 4.000 nenes i dones. Segons l'ONU una part continuen esclavitzades a Síria, d'altres s'han suïcidat, i n'hi ha que han estat rescatades o les famílies han pagat per recuperar-les. El dolor de les famílies és immens. Cristians i yazidites són el blanc dels extremistes i no poden o no volen tornar a casa (destruïda), perquè els records de l'horror els han marcat per sempre. Els que viuen en camps de refugiats resisteixen amb l'esperança de trobar els seus familiars. Els cristians de Síria també han patit un holocaust. Només n'hi queden cinc-cents mil. La minoria cristiana ha estat víctima de crucifixions, assassinats, esclavitud sexual, tre-

balls forçats i violacions. I a més del Daesh hi ha un grapat de faccions i milícies extremistes que lluiten entre elles per conquerir el poder. Què passarà amb els cristians del Pròxim Orient torturats també a Egipte (on hi ha la major comunitat copta des del segle I) i al Líban, etc.? Voler esborrar les seves empremtes és una atrocitat, un signe més de la maldat dels extremistes radicals que la humanitat, cada cop més globalitzada, no ha de permetre.

La barbàrie del terrorisme jihadista colpeja l'Àsia, l'Àfrica i també Occident. Londres, Estocolm, Niça, París, Berlín. Catalunya plora les víctimes de l'atemptat terrorista a Barcelona i Cambrils. «No tenim por.» Un clam, que malgrat la incertesa i la por, s'alça perquè s'acabi per sempre la guerra del terror.

Montserrat Esteve
Periodista

Mirada al món

Professió religiosa de 4 joves salesians

A l'Àfrica és força habitual trobar-se amb joves vocacions a les congregacions i als seminaris. Aquesta setmana la nostra província salesiana ha celebrat la professió temporal de 4 nous germans que enguany han acabat el noviciat. D'altres han renovat vots i un altre grup farà la professió definitiva aquest setembre. Aquests 4 joves s'afegeixen als que cada any van engrandint la família salesiana i eclesial. La nostra província, com d'altres de l'Àfrica i com d'altres congregacions, està en procés de creixement i expansió. És una joia veure que l'esforç dels missioners té també els seus fruits vocacionals que assegurin la continuïtat del carisma i augmenten les forces de l'Església. Jo he pogut veure passar en els meus 17 anys a l'Àfrica d'una província animada per missioners vinguts d'arreu d'Europa a una nova realitat ja animada per germans africans. Per tots és un gran motiu de

satisfacció veure l'Església i Don Bosco en color africà. Gairebé totes les responsabilitats de la nostra província han estat assumides ja per joves salesians.

El fet pot tenir algunes interpretacions crítiques com sempre n'hi ha quan s'estudia un fenomen. Evidentment no podem ser simples i cal reflexionar sempre si aquestes vocacions són de qualitat i cerquen veritablement respondre a una crida del Senyor i realitzar una vocació de servei als germans. Penso com en l'Espanya de la postguerra que potser hi ha de tot però també com a casa nostra hi van sortir gran nombre de religiosos/es i sacerdots que van donar la seva vida al Senyor i als germans de manera generosa. Molts van treballar a casa nostra però molts també van anar arreu del món donant fins i tot la seva vida

en aquest projecte.

Coneixent els meus 4 nous germans salesians em venen altres idees que voldria compartir. Per a les famílies ha estat un gran esforç educar els seus fills fins als 18 anys i assegurar-los la formació fins a un nivell preuniversitari. En la tradició africana els fills són l'assegurança dels pares en la seva vellesa. Per a alguns pares el projecte era que el seu fill fos metge o enginyer, professor o funcionari. Per a aquests pares donar els fills al Senyor, l'Església i la missió salesiana és un vertader acte de generositat. En els pares no hi veig tant la renúncia del propi fill religiós sinó més aviat la satisfacció de veure que llurs fills contents treballaran pel Senyor i pertanyeran a la gran família eclesial de la qual els seus pares també formen part. Els pares se senten orgullosos de veure que els seus fills faran alguna cosa bona per al món.

Josep Maria Sabé i Colom
Missioner salesià al Camerun

Punt de vista

Josep Masabeu
President de Braval
josepm@braval.org

Importància dels referents

Després dels tràgics atemptats jihadistes de la Rambla i Cambrils, cal analitzar les possibles causes de la radicalització d'aquests joves i també ens hem de plantejar què es pot fer per donar-los un futur a casa nostra.

Els terroristes tenien garantits uns mínims: molts han nascut a Catalunya, han estat escolaritzats satisfactòriament, participaven en activitats culturals i esportives, i alguns tenien feines estables. No semblen pertànyer al perfil de jove desarrelat, marginat i sense futur que de vegades tenim com un estereotip. Què pot haver passat? Al meu entendre, que els han «escalfat els cascots» i els han «menjat el coco». Tot i el seu arrelament, són joves amb una personalitat molt insegura i, per tant, fàcilment manipulables. Ha influït sens dubte l'adoctrinament que els pot haver donat l'imam a la mesquita, però ha estat més decisiu Internet i el que corre per les xarxes socials, i la relació personal d'una persona —en aquest cas l'imam— que es va fer amic seu i es relacionava amb ells fora del context de la mesquita. És a dir, l'imam es va convertir en el seu referent.

Per això és tan fonamental en els processos d'integració la figura del referent: un mestre, un fami-

Manifestació per la pau el 26 d'agost a Barcelona. / Agustí Codinach

liar, un voluntari d'una entitat..., que es va convertint en un amic. Aquest amic en moltes ocasions té més incidència que els pares, que solen anar desbordats. Potser ens ha desconcertat sentir els pares d'aquests nois dient que no en sabien res; però és el que et diuen moltes vegades els pares: que no saben on van els fills, ni amb qui surten, i alhora t'asseguren amb rotunditat que el seu fill no fa *botellón* ni consumeix drogues. Els mestres veuen en el tancament familiar i en l'exclusió social els riscos de la radicalització.

A Braval, que és el que jo conec, mirem d'ajudar infants i joves de

30 països mitjançant el suport socioeducatiu, amb equips de futbol i bàsquet multiètnic, el reforç escolar i un conjunt d'activitats que els va arrelant en la nostra societat i facilita l'ascensor social. Penso que la clau de l'èxit del nostre treball és la «barreja» dels participants en el desenvolupament de les activitats i la relació personal d'un voluntari amb cadascun dels nois i la seva família. Una relació d'amistat de cada noi amb un voluntari a qui estima i pren com a referent. Això és el bàsic, el que no pot faltar, és l'eina imprescindible per a la resolució real dels problemes. I així ho fan totes les entitats que ajuden.

serenor interior, tan necessària per a la vida teològica».

Els consellers espirituals donaven una medicina, encara útil: que abans de contestar malament, hom comptés fins a 10. Força vegades, potser caldrà comptar fins a 20. S'ha de vetllar, perquè de les paraules dites ja no en som amos. Encara que després ens sàpiga greu.

Els espirituals tracten de la mansuetud. «Per ser veritablement mansoi s'ha de posseir una gran fortalesa i un gran domini espirituals. Sant Jeroni deia que era una virtut suau, amable, amalgama feliç de totes les qualitats.» Quin somni ésser amo de si mateix! La figura de nostre Senyor Jesucrist ha de ser ben imitada per fer el bé i dur una vida espiritual serena. La ira fa mal als mateixos irats! Quan hom es deixa endur per ella el cor li fa mal.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Ira i mansuetud

«La ira —diu el meu vell llibre d'espiritualitat— és un pecat capital.» Això ja ho vam aprendre al catecisme. Ara, es pot dir la mateixa definició. No és fàcil controlar aquest pecat. En determinades circumstàncies —fins i tot tenint raó— el nostre jo ofès fa esclatar la ira. Esdevenim capaços de tot, generalment de respondre, com a mínim, amb un parlar dur. Perquè volem guanyar la batalla.

El meu vell llibre posa exemples familiars i socials de situacions tibants que desvetllen la ira. A casa, quan esclata, hi solen néixer incom-

prencions, disputes. Aquest descontrol produeix revenges, rancors. La ira té força per fer esclatar conflictes entre les nacions. Només cal mirar el globus terraquí per adonar-se dels múltiples conflictes que es resolen en guerres.

La còlera fa perdre els límits de la raó i, com a mínim, trencar les bones relacions amb els altres. Diu el meu llibre que, segons va dir sant Gregori, la ira «ens fa pecar sovint contra la prudència i la moderació, contra l'amabilitat que fa agradable la vida social, contra la justícia i el reconeixement dels drets, contra la

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Lanza del Vasto

Han passat més de 50 anys d'aquella curta trobada. Gent coneguda va insistir que l'havia de conèixer. Em va proporcionar breus escrits de la seva autoria. Ni fotocopiadores ni whatsapps no havien estat inventats. Per fi vaig tenir l'oportunitat de conèixer-lo. Me'l van presentar i va ser amable amb mi. L'entrevista va ser breu, havia d'iniciar el seu parlament.

Lanza del Vasto era un home que impressionava per la seva talla i els seus modals. Una mica teatral i de notori *grandeur*, molt propi de les terres franceses on vivia.

Malgrat no haver pres apunts ni, evidentment, gravat en cinta, recordo molt bé el tema central de la trobada: la caritat.

Va començar parlant d'amor, de les qualitats i limitacions de tot amor humà. Es va centrar i va insistir després en la caritat. Caritat és amor sense ni una engruna d'odi, ni tan sols antipatia, deia ell.

Explicava algunes situacions d'amor, ara no en recordo més que un sol exemple. El soldat estima la seva pàtria, està disposat a defensar-la i morir si cal, però als enemics de la pàtria no els estima igual. L'amor del soldat no és caritat.

La caritat és l'amor total sense ni una engruna d'odi, ni tan sols antipatia.

Lanza del Vasto va ser deixeble de Gandhi que, segons es deia, el va enviar a terres occidentals i cristianes, a difondre la seva doctrina radical de no-violència activa.

He meditat aquests dies la seva lliçó sobre la caritat. M'he examinat. Reconec que el Senyor no diria de mi: vet aquí un cristià íntegre sense entretelles mediocres, com va dir de Natanael. En rebuscar dins meu, he trobat el revers de molts dels meus amors, que es desllueixen per aficions desmesurades o simpaties que ara veig que van ser incòmodes.

Aclaparat pel que ha succeït entre nosaltres aquests dies, no he pogut oblidar la lliçó de Lanza del Vasto. Aleshores van ser molts els qui el van escoltar, s'hi van engrescar i van visitar la Comunitat de l'Arca fundada per ell, en el proper Lluçanès. No-violència, radical recerca de la pau, sense deixar-se arrabassar ni per l'odi, ni tan sols per la rutina o l'ambició. El treball mai no pot deshumanitzar l'individu, s'ha d'interrompre i donar-se al silenci.

Torno a insistir en el que vaig escriure la setmana passada: què s'ha deixat de fer per part dels cristians, perquè anessin imaginant primer, preparant després i posant en pràctica més tard aquests actes criminals? En els actes multitudinaris hi havia commiseració, sí, però també antipaties i odis.

Sento nostàlgia de caritat, que no hauria d'haver desaparegut. En un ambient net, ventilat i il·luminat pel sol, difícilment proliferen patògens. Sobren ideologies i manifestos. Al final dels temps serem examinats d'amor. Quina hauria estat l'al·locució de Lanza del Vasto enmig d'aquestes multituds aplegades per carrers i places? Què diu a tot això Jesús, mitjançant els seus profetes?

En la cultura cristiana d'aquests indrets, més que líders, calen místics, més que mitiners, calen profetes i homes cabals i íntegres.

EL MEETING 2017 SE CELEBRA AMB EL LEMA «ALLÒ QUE TU HAS

Gran trobada anual de

Giorgio Chevallard
Rimini

Com cada any s'ha celebrat a Rimini (Itàlia) la 38a edició del Meeting per a l'Amistat entre els Pobles, organitzat per Comunió i Alliberament, i que tenia per lema aquesta frase del *Faust* de Goethe: «Allò que tu has heretat dels pares, torna-t'ho a guanyar per posseir-ho». En aquest «canvi d'època», com diu el papa Francesc, la nostra relació amb la tradició no pot ser ni un desig de restauració nostàlgica, ni un rebuig de la tradició com a pes inútil. S'ha d'entendre què és aquest canvi, des del (o la manca de) feina dels migrants, des de la intel·ligència artificial fins a l'art modern i el llenguatge humà.

Com resumir el Meeting?: 118 trobades amb 327 oradors, 17 exposicions (3 a la zona infantil), 14 espectacles (inclòs *Madame Butterfly*, amb 170 artistes, de la China Opera House), 31 esdeveniments esportius, 130.000 metres quadrats, 2.259 voluntaris (diversos de Barcelona) i 400 més per preparar-lo (el Pre-Meeting: nois que es paguen l'estança per treballar, i alguns ni tan sols es poden quedar al Meeting), 5,5 milions de pressupost, més de 500 periodistes, 120 persones treballant a l'oficina de premsa. Totes les trobades estan disponibles a www.meetingrimini.org (moltes també en castellà).

El Meeting es va obrir amb l'habitual missatge del Papa i la intervenció del primer ministre italià, Paolo Gentiloni, que comentant l'atemptat recent de Barcelona va dir: «Els terroristes no ens obligaran a renunciar a la nostra llibertat.» Una trobada i una exposició van estar dedicades als 800 anys de presència de la Custòdia dels franciscans als Llocs Sants de Terra Santa, amb la presència del custodi Mn. Francesco Patton. «Amb la memòria del passat no n'hi ha prou, l'hem de fer nostra, mantenir-la viva. És memòria dels llocs i en els llocs (fins a 70 santuaris i esglésies): són llocs vius, no som porters de museus, custodiem llocs de trobada i de pregària. Fem present la memòria si vivim amb el cor i la mirada de Maria.»

Memòria no només celebrativa, sinó de servei: escoles, hospitals, hostatgeria per a pelegrins, arqueologia (a punt d'obrir un Museu arqueològic). Memòria també de diàleg amb l'estil de sant Francesc, que el 1219 es va trobar amb el sultà: sense una identitat clara no es pot trobar ningú i sense el diàleg només ens queda la violència. Sense ser ingenus (2.000 franciscans hi han mort per la fe o la caritat), ha convidat a tothom a anar a Terra Santa, com a forma de comunió amb aquestes comunitats tan castigades: a Síria

Xerrada del cardenal Pietro Parolin al Meeting de Rimini.

El Meeting va comptar amb la

Pregària interreligiosa amb monjos budistes.

Franco Nembrini presenta la seva interpretació de Pinotxo.

queden el 10% dels 300.000 cristians. Preguntat per les projeccions futures, molt negatives, diu que «el futur és a les mans de Déu: nosaltres testimoniem l'esperança». Li demanen: hi ha massa religions a Terra Santa? i respon «més aviat hi ha poca religió a Europa».

Franco Nembrini, educador, professor, director de col·legi i escriptor, ha ofert una xerrada magistral sobre Pinotxo, l'aventura d'un titella. D'aquest llibre, que és el segon més traduït després de la Bíblia, en fa una lectura absolutament genial, perquè interpreta la història de Pinotxo com una extraordinària paràbola de la condició humana: «Tots som Pinotxo.» Així com el fuster Mestre Cirera no era capaç de veure en una soca de fusta res més que això (simbolitza el racionalisme modern que redueix la complexitat de la realitat a allò que és capaç d'entendre amb la seva raó) i no vol fer cas de la veu que l'interpel·la, Gepeto no només l'escolta i hi creu (és capaç de reconèixer el Misteri que apunta en qualsevol detall), sinó que és capaç de sacrificar-se pel seu «fill» com només un pare és capaç de fer-ho. És la història del desig invencible de l'home de tornar a casa, de tenir una casa i un Pare a qui tornar. Entre les moltes vicissituds (mentides que li fan créixer el nas, desobediències, malifetes...) en un moment donat Pinotxo es troba tancat a casa amb els peus cremats perquè ha deixat que s'escalfessin a la vora del foc, amb el pare tancat a fora, que el busca, però no pot entrar per ajudar-lo. Ell voldria obrir, però no n'és capaç: és la imatge de tanta joventut que voldria tenir un pare, escoltar-lo, però que no pot;

HERETAT DELS PARES, TORNA-T'HO A GUANYAR PER POSSEIR-HO»

Comunió i Alliberament

feina de fins a 400 voluntaris.

Francesco Patton, custodi de Terra Santa, saludant els assistents.

no és que no vulgui, sinó que no té energia. Cal anar a trobar-lo. Nembrini diu: «Si us plau, deixeu de criticar els joves d'avui, perquè és veritat que són fràgils i que estan confosos, però tenen un cor gran.» «Com Dant perdut en la selva fosca a la Divina Comèdia.» Perquè el problema de l'educació no rau en els joves, sinó en els educadors. *Mirar* és la paraula clau: ells necessiten una mirada i un diàleg capaç de valorar-los, de persona a persona, que els posi en joc. Transmetre conviccions no és «transvasar-les» d'un recipient a un altre. L'adult ha de contagiar el desig, que venci l'apatia i el cinisme, i ser capaç de mostrar una vida més plena.

Mons. Pierbattista Pizzaballa, administrador apostòlic del Patriarcat Llatí de Jerusalem, va ser l'encarregat d'aprofundir en el lema del Meeting. En aquest temps de postveritat, de pensament feble i relacions líquides, on no hi ha lloc per a Déu, «hem de reconquerir la tradició en el seu sentit més autèntic, aprenent a viure dins de la complexitat d'aquest món». Glossant les paraules del títol amb la Bíblia: *herència* (que té la mateixa arrel que *terra*), *tu*, *pares*, *guanyar*, *posseir*, Mons. Pizzaballa recorda que fer memòria no és la repetició del que és idèntic: «Fer memòria no per nostàlgia, sinó per despertar el desig.» No serveix una fidelitat sense creativitat, com tampoc una creativitat sense fidelitat. El que realment heretem i transmetem és un desig: la nostra herència és Déu mateix. Disposats com en la paràbola de l'Evangeli a perdre-ho tot per la perla preciosa. Davant del desastre del Pròxim Orient, on sembla que s'acaba una presència cristiana de segles, «no

Joves a la festa final del Meeting de Rimini.

podem confiar el destí de la presència cristiana a perspectives sociològiques o polítiques. El món que els nostres pares han construït s'ha acabat... ens salvarà l'adhesió a la nostra fe, el nostre arrelament en Crist».

Entre les 17 exposicions ha agradat especialment una de dedicada a la pel·lícula *Marcelino pan y vino*, les dedicades al treball i la de *Rússia 1917: el somni esbocinat d'un món mai vist*, en el centenari de la revolució (la veritable revolució va ser al març, la dels

reformistes: la d'octubre va ser un cop d'estat dels bolxevics) que va poder triomfar pel buit i el nihilisme dominant, i per la incapacitat política del tsar i dels partits per afrontar aquest buit. Sorpren descobrir-hi tants paral·lels amb el nostre món d'avui: llavors ja hi havia carrosses-bomba, atemptats, joves que s'immolaven matant en nom del no-res. Les millors consciències, que al principi estaven pel canvi, molt aviat es van adonar del desastre, abans i tot del triomf de la revolució: Berdiàiev,

Bulgàkov, Frankl i d'altres, després d'haver fet costat al canvi, van tornar a la pertinença a l'Església com a camí per reconstruir la nació i allò humà.

El Meeting es va tancar el dissabte amb la xerrada del cardenal Pietro Parolin, secretari d'Estat de Sa Santedat, acabat de tornar de Rússia, on s'ha obert una nova fase de diàleg fecund amb el govern rus i els ortodoxos. El comunicat final ha anunciat el títol del 2018: Les forces que mouen la història són les mateixes que fan feliç l'home.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Anatomia d'una exclusiva

No havia passat ni una hora. Younes Abouyaaqoub acabava de circular a gran velocitat conduint una furgoneta contra els vianants. Encara la sang de les víctimes mortals i dels ferits estava calenta sobre el paviment central de la Rambla. El director d'un conegut rotatiu publicava un tuit anunciant una «exclusiva»: «La CIA va avançar fa dos mesos als Mossos que la Rambla era objectiu del jihadisme.» Com funciona a la pràctica aquest tipus de comportaments, observat anteriorment amb altres notícies en aquest mateix mitjà periodístic? Un, el tema de fons ha de ser de gran profunditat. Fins i tot de projecció internacional. Un atemptat terrorista al cor de Barcelona ho és. Morts i desenes de ferits donen per a molt. L'impacte social frega la consternació.

Dos, atribució de l'exclusiva. Avançar-se sense escrúpols. Liderar la notícia i convertir-se en el punt de referència. Tota la resta de mitjans se n'aprofita. Tres, construcció i difusió d'una tesi. En aquest cas: els Mossos estaven advertits i han estat incapaços d'evitar la tragèdia. Es tracta d'un cos incompetent i que no mereix cap confiança.

Quatre, pràctica del periodisme de filtració. No existeix una investigació seriosa i rigorosa que justifiqui la tesi. Es filtra una notícia, proporcionada per algú interessat. No cal que es correspongui amb la veritat. Una pàtina lleugera és suficient. Només importa que avaluï la tesi.

Cinquè, portada espectacular. No només una. Les que calguin en els dies successius. Titulars de mida gran que insisteixin en el relat. Lletra en negreta, que no deixi cap dubte.

Sis, oblit de les víctimes. La notícia es desplaça de les víctimes i dels autors terroristes cap als «nous culpables». L'imam inductor, com si no hagués existit. El focus s'orienta cap als Mossos, les explicacions dels quals no són escoltades. Set, aïllament dels «culpables». Si diferents forces de seguretat de l'estat havien rebut o coneixien presumptivament la nota, només els Mossos en són acusats en una campanya de desprestigi.

Vuit, inconsistència de les proves i dels seus autors. En un moment és la CIA. Després un altre organisme. La font queda en una nebulosa. Primer, s'escriu una nota amb errors i incongruències múltiples. Després, es refà el que convingui. Nou, defensa de la llibertat de premsa. Com si es tingués carta blanca per actuar al seu gust. L'ètica i la responsabilitat social no hi fan res. Els beneficiats per la tesi se centren en la llibertat de la premsa, sense mirar la qualitat de l'exercici.

Deu, entestament en la conducta. No hi ha marxa enrere, ni reconeixement d'errors. Insistir sense descans. Repetició dels mateixos arguments fins a la sacietat amb algun matís diferent.

Encara la sang de les víctimes mortals i dels ferits estava calenta sobre el paviment central de la Rambla

Només hi ha autocomplaença, alimentada endogàmicament pels seus afins. Onze, observació d'interessos extraperiodístics. Aquesta mena de conductes evidencia que hi ha alguna cosa més. Les intencions, encara que es detecten, s'oculten. No hi ha transparència.

Dotze, les persones amb un mínim sentit crític es formulen múltiples preguntes sobre aquesta mena d'actuació. Ells ho saben, però tant se val. Són el quart poder.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Captaires amb nom propi

El nom propi en moltes cultures té una importància gran. Fins i tot té un significat que, qui el posseeix, n'està ben orgullós. Entre nosaltres, en general, no té aquesta importància semàntica, però sí que la té per a la relació humana. En la Bíblia el nom és fonamental. Per això em crida l'atenció que només algun captaire és assenyalat pel seu nom propi: Llàtzer o el cec Bartimeu. Recordo que, quan jo era petita, la gent m'acostumava a cridar pel color de cabell, no gaire habitual. I a mi em molestava

Quan crides les persones pel seu nom, la relació canvia en positiu

molt que quan arribava un professor nou em digués per assenyalat-me:

«Tu, la pèl-roja.» Jo tenia el meu nom propi, no aquell genèric, malgrat que fos l'única amb aquest cabell. Per això sempre m'agrada dirigir-me a les persones demanant-los de seguida el seu nom. Amb els captaires la cosa és

molt significativa. He pogut comprovar que, amb aquest petit detall, la relació canvia molt. Tinc uns quants amics que, segurament, els que acostumeu a passejar pel centre de Barcelona deuen conèixer. Dos d'ells ja són típics del meu barri i formen part de la seva fisonomia i paisatge. Un es diu Àngel i la seva característica és que no demana mai als desconeguts. És molt selectiu en la seva manera de pidolar. A mi, que em coneix des de fa temps, em crida de lluny i té una frase feta per demanar-me: «Viqui, és el meu aniversari.» Si cada vegada que m'ho diu fos veritat, a hores d'ara ja tindria més anys que Matusalem.

L'altre que forma part del paisatge del meu barri és en Martí, un captaire de color, que acostuma a posar en perill la seva vida demanant entre els cotxes i fent-los aturar de cop. Per la qual cosa ja us podeu imaginar els crits i els insults que rep diàriament. A mi no em demana, m'exigeix. Però no li ho tinc en compte perquè és el meu amic i sé que no hi toca gaire.

Un altre pidolair molt conegut per tothom qui camina per Pelai és en Khalid. La seva característica és que, sigui estiu o hivern, no porta samarreta per mostrar la seva deformitat a l'esquena. Ell sempre recompensa qui li dona alguna moneda amb una pedra de color de les que es venen en bosses a les botigues dels xinesos per fer bonic als gerros.

I el meu amic de fa anys, amb qui comparteixo abraçades plenes d'il·lusió cada vegada que ens veiem, es diu Noloto i té les mans i les cames atrofiades. Va amb cadira de rodes i es col·loca en llocs ben visibles i de pas: a l'entrada de Rivadeneyra, a «l'estrella» del metro de la plaça de Catalunya. Parla amb dificultat però té un somriure deliciós quan pronuncio el seu nom i li dono alguna moneda «per al cafè», perquè, si no, no me la vol agafar, perquè diu que som amics... I, creieu-me, només és per parlar-li amb el seu nom propi.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire, Joan Piñol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Giorgio Chevallard, Montserrat Esteve, Jaume Gabarró, Joan Guiteras, Josep Masabeu, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Griselda Oliver, Joan Pallarès-Personat, Quique, Jesús Renau, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Josep M. Sabé, Peio Sánchez, Lluís Serra, Rafael Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Mariona Téllez, Miquel Vera, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Potenciar els valors humans de la nostra societat

Demà, 11 de setembre, se celebra la Diada, la festa nacional de Catalunya. Aprofito l'ocasió per felicitar tots els catalans i catalanes amb motiu de la nostra festa. Aquesta jornada festiva enguany estarà marcada pel dolor i pel fort impacte emocional que han produït a la nostra societat els atemptats recents de Barcelona i Cambrils. La consternació no desapareix fàcilment.

Una primera reflexió que desitjo proposar és que no caiguem en el pessimisme, sinó que ens mogui una actitud d'esperança. Davant d'aquesta tragèdia viscuda pel nostre poble, hem assistit a moltes mostres de solidaritat, a la presència d'exemplars actituds de servei i de fraternitat entre els ciutadans. Potenciem aquests valors humans i cristians que són una gran reserva social i que ens conviden a l'esperança.

Una segona reflexió em porta a pensar en el futur. Tota aquesta dura realitat soferta en el cor del nostre poble volem veure-la transformada en una nova situació de pau, allunyada de tota violència i terror; una pau treballada amb l'esforç de tots

per educar a favor d'un nou estil de convivència, que respecti i promogui els drets humans i vetlli per la dignitat de les persones —de totes les persones. Una convivència que superi tota diferència i exclusió, evitant caure en estereotips que condueixin al menyspreu i als judicis sumaris sovint injustos.

La tercera reflexió és una invitació a la pregària. Sempre m'ha impressionat constatar que les persones de fe en Déu, davant l'adversitat, senten un desig profund en el seu cor de recórrer a l'oració. Alguna persona m'ha explicat l'emoció que va sentir quan va veure un grup de visitants polonesos que, amb el capellà que els acompanyava, resaven el rosari a la Rambla en els dies posteriors als atemptats, davant les espelmes enceses i davant els escrits de condol redactats per ciutadans anònims. Aquí trobem l'arrel de la nostra esperança: que entre tots puguem avançar per fer realitat el conegut lema que tantes vegades ens han recordat els papes del últims temps: *Opus iustitiae pax*; «la pau, obra de la justícia». També en

la complexa i plural societat catalana del segle XXI. Acabo aquesta comunicació setmanal demanant a tots aquells a qui pugui arribar que resin, que implorin la benedicció de Déu sobre el nostre poble, sobre aquesta Catalunya que està vivint un moment delicat pels fets recents que motiven aquestes paraules i per altres tants problemes que ens preocupen. Preguem també per les persones que tenen la responsabilitat de la tasca pública, de la gestió del bé comú i de la convivència social. L'Església vol estar al servei d'aquest poble i ser, dins d'ell, ferment de justícia, fraternitat i comunió. Des de l'àmbit de la meua responsabilitat pastoral davant la comunitat catòlica i amb el desig que la meua humil paraula pugui arribar a tota la societat, animo a tots a avançar pel camí del diàleg i l'entesa, del respecte i la no-confrontació, ajudant a fer de la nostra societat un espai de fraternitat, de justícia, de llibertat i de pau. Que el seny i el desig de ser justos i fraterns ens guiïn a tots. Que aquesta sigui la nostra pregària davant la Diada d'enguany.

Joan Josep Omella
Omella

Cardenal arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Un gest que salva vides

El nou president de la FIFA, el suís Gianni Infantino, després de diversos intents va aconseguir localitzar una dona sèrbia que fa quaranta-sis anys li va salvar la vida gràcies a una transfusió de sang quan era un nadó.

El president de la Federació Internacional de Futbol va relatar que va néixer amb una estranya malaltia i que va necessitar una transfusió de sang d'un grup molt rar, Rh nul, del qual a penes hi ha unes desenes de persones a tot el món. Milica Mucalica, una sèrbia de Belgrad que ara té 80 anys, va ser una de les donants.

Mucalica no va dubtar a donar la seva sang quan va rebre la trucada d'un metge serbi que li va comunicar que un nen suís necessitava la seva sang per a sobreviure. Gairebé mig segle després ha rebut una invitació d'Infantino perquè vagi a conèixer la seu de la FIFA a Zuric.

El metge de capçalera de Lluís XIV, el francès Jean-Baptiste Denys, va realitzar l'any 1667 la primera transfusió de sang de la història. El beneficiari va ser un jove de 15 anys. Tot i que la transfusió es va realitzar amb sang d'ovella, el jove va aconseguir sobreviure.

Des d'aquella llunyana data, el descobriment dels grups sanguinis i l'experiència de les transferències sanguínies han convertit la donació de sang en una pràctica comuna i exempta de perill. Gràcies a ella són in comptables les persones —com Infantino— que se salven, víctimes de les guerres, dels accidents de trànsit o de malalties que requereixen aquest tractament.

El caràcter voluntari ha convertit aquestes donacions en un exemple molt clar de solidaritat entre les persones. Cada any són moltes les que procuren donar sang perquè, descomposta en els

seus elements, pugui guardar-se als hospitals per atendre els casos que es presentin.

Donar sang —diu un dels lemes de les campanyes que es fan en aquest sentit— és donar vida. Així ho entenen els qui generosament se la deixen extreure i els afortunats receptors.

Per a un cristià té una significació afegida. Només cal llegir la Bíblia per advertir que ja a l'Antic Testament s'abocava sang de xais, aus i altres animals en els sacrificis religiosos. Fins que amb Jesucrist, que va donar la seva sang per nosaltres, va arribar el sacrifici únic i veritable, el lliurament de la seva vida per amor redemptor a la humanitat.

Quan anem a donar sang pensem en aquestes persones desconegudes a les quals podem ajudar. És un gest humanitari i alhora cristià, perquè Crist és el model d'amor als altres.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

www.catalunyacristiana.cat

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura primera

Ez 33,7-9

*Si no adverteixes el pecador,
jo et faré responsable de la seva sang*

Lectura de la profecia d'Ezequiel:

El Senyor em digué: «Fill d'home, t'he fet sentinella perquè vetllis sobre el poble d'Israel. Quan sentis dels meus llavis una paraula, els has d'advertir de part meva. Si jo amenaço el pecador amb la mort i tu no li dius res i no l'adverteixes que s'aparti del camí del mal, ell morirà per culpa seva, però jo et faré responsable de la seva sang. Ara, si tu l'havies advertit que s'apartés del mal camí i es convertís, però no s'ha convertit, ell morirà per culpa seva, i tu hauràs salvat la teva vida.»

Salm responsorial

94

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa,
aclamem la Roca que ens salva;
presentem-nos davant seu a lloar-lo,
aclamem-lo amb els nostres cants.

R. *Tant de bo que avui sentíssiu la veu del Senyor:
«No enduriu els vostres cors.»*

Veniu, prosternem-nos i adorem-lo,
agenollem-nos davant del Senyor, que ens ha
[creat;
ell és el nostre Déu i nosaltres som el poble que
[ell pastura,
el ramat que ell mateix guia. **R.**

Tant de bo que avui sentíssiu la seva veu:
«No enduriu els vostres cors com a Meribà,
com el dia de Massà, en el desert,
quan van posar-me a prova els vostres pares,
i em temptaren, tot i haver vist les meves
obres.» **R.**

Lectura segona

Rm 13,8-10

Estimar és tota la Llei

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, no quedeu a deure res a ningú. L'únic deute vostre ha de ser el d'estimar-vos els uns als altres. Qui estima els altres, ha complert la Llei. No cometre adulteri, no matar, no robar, no desitjar allò que és d'un altre, i qualsevol altre manament, es troba en aquestes paraules: Estima els altres com a tu mateix. Qui estima no fa cap mal als altres. Estimar és tota la Llei.

Al·leluia

2Co 5,19

*Déu, en Crist, ha reconciliat el món amb ell
mateix, i a nosaltres ens confia el missatge de la
reconciliació.*

Evangeli

Mt 18,15-20

Si fa cas de tu, t'hauràs guanyat el germà

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als deixebles: «Si el teu germà peca, ves a trobar-lo i parleu-ne vosaltres

Glòria Monés

dos sols. Si te'n fa cas, t'hauràs guanyat el germà. Si no te'n fa cas, crida'n un altre o dos més, perquè la causa sigui judicada per la paraula de dos o tres testimonis. Si tampoc no feia cas d'ells, parla'n a la comunitat reunida. Si ni tan sols de la comunitat no volia fer cas, considera'l com si fos un pagà o un publicà. Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que lligareu a la terra, quedarà lligat al cel, i tot allò que deslligareu a la terra, quedarà deslligat al cel.» Us asseguro també que si dos de vosaltres aquí a la terra s'avenen a demanar alguna cosa, el meu Pare del cel els la concedirà, perquè on n'hi ha dos o tres de units en el meu nom, jo soc enmig d'ells.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretia i
biblista

Quina lectura hem de fer de la Bíblia? Més aviat literal o més aviat al·legòrica?

Una lectura literal de la Bíblia té un perill: si oblidéssim els gèneres literaris acabaríem amb el «suïcidi de la intel·ligència» propi de les lectures fonamentalistes (com va subratllar la Pontifícia Comissió Bíblica, ja l'any 1993). El text revelat és l'alfabet de Déu, amb el qual els éssers humans aprenem a balbucejar les paraules divines. Les Escripures són la gran mediació que permet a la humanitat d'assolir Déu i conèixer-lo. Construir la pròpia vida sense el fonament de la Paraula és l'actitud de l'home arrauat que construeix la pròpia casa «sobre la sorra», mentre que l'home assenyat és el qui edifica «sobre la roca», com diu Jesús (Mt 7,24-27).

Per tant, llegir les Escripures significa interpretar-les, llegir-les com a «text sagrat». Això vol dir: com a comunitat interpretativa que presenta la misericòrdia de Déu, que és tot cor. Ningú no pot arrogar-se el dret de «posseir» el text sagrat i ser l'amo d'una revelació. El context de la litúrgia és on ressona la Paraula de Déu, que després meditem a la nostra cel·la. Les Escripures ens fan descobrir la misericòrdia de Déu, que ha volgut apropar-se a nosaltres fent-nos veure la dignitat de tota persona humana. El poble ha de conèixer les Escripures per no caure en cap trampa. Una recta interpretació de les Escripures fa emergir el Déu de la pau que s'ha revelat en una mirada precisa: la de la misericòrdia. Que ha pres un rostre humà i ens ha parlat en Jesús de Natzaret.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Guardeu-vos de menysprear aquests petits que creuen en mi!

No sé per quins set sous se'ns ha privat dels quatre primers versets (18,1-4) de la perícopa que llegirem avui. Potser algú s'hi deu haver sentit al·ludit. El primer membre de l'alternativa, «l qui acull un criadet com aquest en el meu nom, a mi m'acull», queda així en l'aire. En el segon membre Jesús adverteix molt seriosament els deixebles que litigaven sobre quin d'ells «és el més gran en el Regne dels cels» sobre l'escàndol que això produeix en «els més petits que creuen en ell». Per visualitzar-ho se serveix d'un conjunt d'imatges duríssimes a fi de dissuadir-los de ser motiu d'escàndol per als més petits. L'advertiment va adreçat als qui es consideren «deixebles», sens dubte als Dotze, que no paren de pensar en grandeses i de «menysprear un sol d'aquests petits que creuen en mi», com subratlla el Còdex Beza, recolzat per les antigues versions llatines, siriaques i coptes i per alguns mss. de la Vulgata, repetint aquesta expressió i conservant, a més, l'enunciat de la paràbola de l'ovella perduda: «l és que ha vingut el Fill de l'home a salvar el que estava perdut. Què us sembla? Si un home té cent ovelles i en perd una d'elles, no deixa les noranta-nou a les muntanyes i se'n va a cercar la que estava perduda?... De la mateixa manera, no és voluntat del nostre Pare que està en els cels que es perdi cap ni un d'aquests petits.» A continuació Mateu proposa la regla d'or de la correcció fraterna. Primerament —li diu—, parla de tu a tu amb el germà que t'hagi ofès. En cas que no t'escolti, «pren-ne amb tu encara un o dos més, perquè tota qüestió s'ha de resoldre per la declaració de dos o tres», com diu el Deuteronomi (Dt 19,15). Si no en fa cas, planteja-ho davant la comunitat reunida, l'ekklesia. Si tampoc no en fa cas, «considera'l com un pagà o com el recaptador de tributs». Mateu-Beza subratlla al màxim la força de la comunitat en pregària: «En efecte, no n'hi ha dos o tres de units en el meu nom, que no hi sigui jo enmig d'ells.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I)

Temps de durant l'any

(SALTERI: SETMANA 3)

SETEMBRE

10. DIUMENGE

Diumenge XXIII de durant l'any, Verd. Lectures: Ezequiel 33,7-9 / Salm 94 / Romans 13,8-10 / Mateu 18,5-20

SANTORAL: beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc, prev. i mr.; beat Jacint Orfanell, prev. i mr.; Nicolau de Tolentino, prev.

11. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,24-2,3 / Salm 61 / Lluc 6,6-11. Tarragona: **beat Bonaventura Gran** (MO), Blanc.

SANTORAL: Joan Gabriel Perboyre, prev. i mr.; Protus i Jacint, mr.; Teodora Alexandrina.

12. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 2,6-15 / Salm 144 / Lluc 6,12-19. O bé: **Santíssim Nom de Maria** (ML), Blanc.

SANTORAL: Mare de Déu de Lluc. Guiu; beat Miró, prev.

13. DIMECRES

Sant Joan Crisòstom (MO), Blanc. Lectures: Colossencs 3,1-11 / Salm 144 / Lluc 6,20-26

SANTORAL: Felip.

14. DIJOUS

Exaltació de la Santa Creu (F), Vermell. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 77 / Joan 3,13-17

SANTORAL: Crescenci, mr.; Ròsula, mr.

15. DIVENDRES

Mare de Déu dels Dolors (MO), Blanc. Lectures: 1 Timoteu 1,1-2.12-14 / Salm 15 / Joan 19,25-27

SANTORAL: Caterina de Gènova, viuda; Nicomedes, mr.

16. DISSABTE

Sants Corneli i Cebrià (MO), Vermell. Lectures: 1 Timoteu 1,15-17 / Salm 112 / Lluc 6,43-49

SANTORAL: beat Víctor III, p.; Vidal de Savigny, ab. i fund.

El sant

Per Eduard Brufau

Durant els primers tres-cents anys d'existència el cristianisme va patir grans turbulències: exteriorment, les persecucions per part de les autoritats romanes; interiorment, les escissions a causa de les heretgies. Sant Corneli (c. 200 – 253) va ser escollit bisbe de Roma en un moment en què totes dues amenaces arribaven al màxim.

De família romana, va arribar a bisbe i va destacar pel seu caràcter bonhomí i afable. Després que la seu de Pere quedés vacant durant un any i mig, perquè ningú volia ser Pontífex enmig d'un clima de violència, sant Corneli va acceptar el ministeri. Amb el suport inestimable de sant Cebrià de Cartago es va enfrontar a les heretgies, sobretot a la de Novacià. Va encoratjar els fidels durant les persecucions, i en temps de pau, contra postures més intransigents, es va mostrar comprensiu amb els que en lloc d'acceptar el martiri havien apostatat per por, i els va readmetre a l'Església. Finalment va ser exiliat i martiritzat per les autoritats romanes.

Feu que hi hagi pau als nostres dies

Escric sota la impressió dels temibles atemptats de Barcelona i de Cambrils que han provocat mort, por, llàgrimes i molta tristesa a les acaballes de l'estiu. Què poden tenir a veure amb la litúrgia?, em pregunto. La celebració litúrgica pertany a l'assemblea i aquesta viu immersa en un temps i un espai. Els creients que viuen a les Esglésies locals del nostre país han celebrat aquests dies l'Eucaristia amb el dolor dels atacs terroristes al cor. A part dels formularis de les misses votives per la pau, la reconciliació, la justícia (*missa votiva* significa que manifesta un desig que es tradueix en pregària), trobem en l'ordinari de la missa expressions que arriben al cor i manifesten, en forma de pregària, el desig per la pau i per la no-violència. En l'emboïssament del Parenostre diem les paraules: «Allibereu-nos, Senyor de tots els mals; feu que hi hagi pau als nostres dies, i per la vostra misericòrdia, guardeu-nos de pecat i de qualsevol pertorbació: mentre esperem l'acompliment de la nostra esperança, la manifestació de Jesucrist, el nostre Salvador.»

Els cristians demanem al Pare el do de la pau i la supliquem «pels nostres dies», no per uns dies pretèrits o futurs, és per ara, en els dies que són els nostres, que demanem la pau. Demanem també que siguem alliberats del pecat (no hi ha pecat

més gran que atemptar contra la vida) i de la pertorbació de l'ordre per la violència. Els atemptats, propugnats de lluny pel Daeix, esdevenen una manifestació del Mal, del mal en estat pur, que es complau de fer el mal sense raó ni justificació i que s'immola ell mateix en la mort, engolit pel mateix mal. La seva violència és difícilment superable, tant a Europa, com a l'Orient. Que siguem alliberats del mal, d'aquest mal, que no és qualsevol, sinó concret, en acte.

Tot és digne de compassió, quan veiem amb llàgrimes als ulls les terribles imatges de la Rambla i del meu poble (convertit en una nit plàcida d'estiu en un camp de batalla) només podíem resar el Parenostre amb una infinita compassió, com un dir: «Si poguéssim seríem allí per ajudar». Tot el bé que s'ha fet a Barcelona i al país, reaccionant davant del terror amb la compassió, la solidaritat i la gratitud, participa del Bé absolut, que és diví, i realment realitza la llei cristiana: «No et deixis vèncer pel mal, sinó venç el mal amb el bé» (cf. Rm 12:21). Tot això només pot ser concedit per la misericòrdia de Déu en Crist.

És ben cert que el Pare sempre escolta la pregària de la seva Església quan prega en nom de Crist. Res li ho pot negar. El Pare només ens pot donar el seu Esperit que transforma i ens fa portadors

de la pau. L'amor de Déu és vivent, no se sap on comença ni on acaba, fins on arriba i que és el que pren. És infinit i sempre ens sobrepassa. Pregària és esdevenir recipients de l'amor diví. Ningú pot implorar res a Déu sense estar disposat a viure el que expressa el desig de la pregària. Ningú pot pretendre demanar el perdó dels pecats si no és capaç de perdonar les ofenses dels altres. Com ningú pot pretendre demanar el do de la pau sense estar disposat a ser portador de la pau. Sabent que «El fruit de la justícia neix de la llavor que han sembrat en esperit de pau els qui treballen per la pau» (Jm 3:18). Que mai més els nostres ulls ni els ulls dels nostres fills vegin fets tan horribles, ocorreguts entre nosaltres, a Barcelona i a Cambrils. Mai més, Déu meu. La litúrgia, d'altra banda, fa comprendre en la professió de fe que Déu és únic, en la glòria de la seva Trinitat. Que Déu sigui únic no vol dir que totes les religions siguin iguals. Quan una religió adquireix formes irracionals que fan el mal no és religió ni res. Llavors un Déu així no existeix, és una idolatria i una perversió del Maligne. Ja no tenen res a veure amb el Pare de Nostre Senyor Jesucrist. El diàleg interreligiós és sempre una qüestió molt delicada en l'Església: la veritat cristiana mai és divisible. Això ja és un altre tema.

Dr. Rafel Serra i Abellà

Prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona

La llei és la llei... dels poderosos

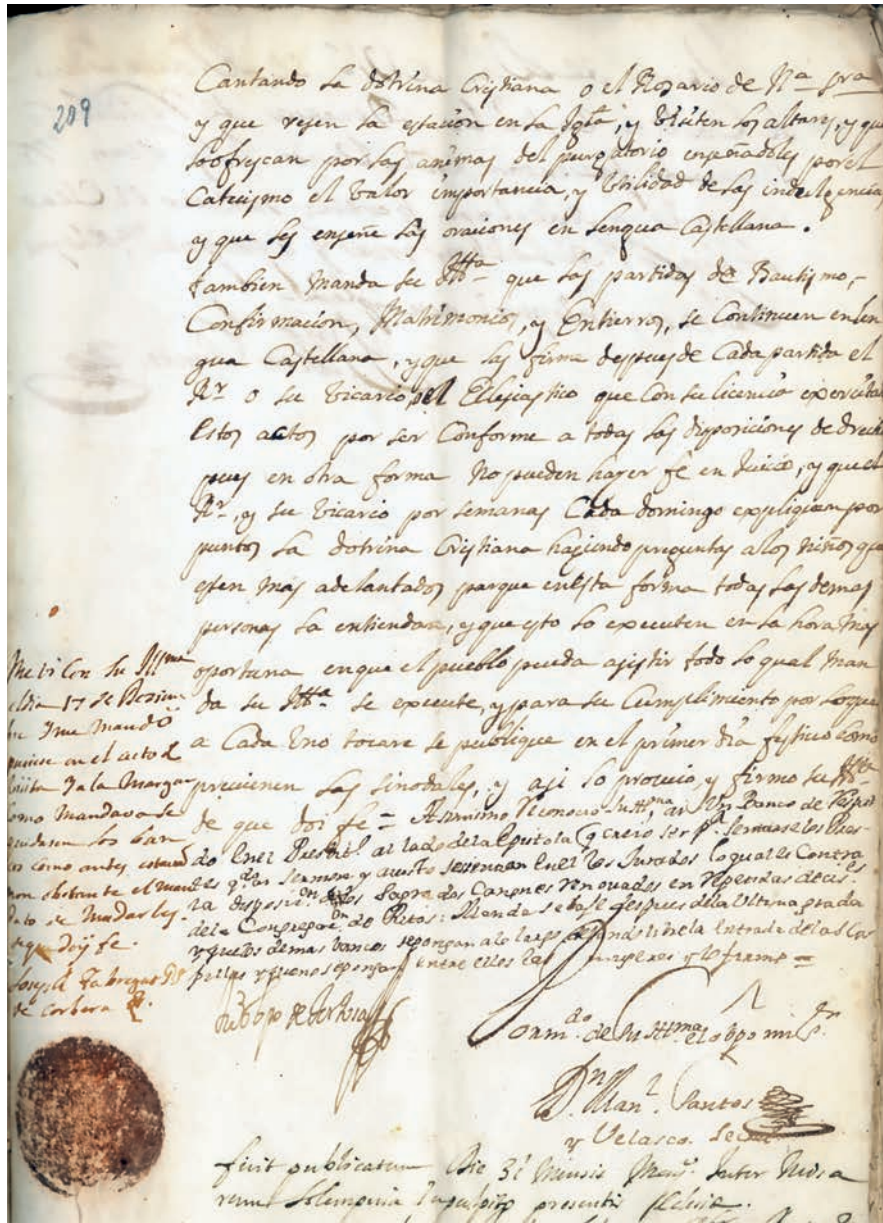
Anton Monner

Cronista de Gandesa

Estudio des de fa anys els llibres parroquials de diferents parròquies i em donen informació per escriure històries locals que són, al cap i a la fi, la base de la història general. Actualment continuo revisant-los i en el llibre de visites pastorals d'una d'aquestes parròquies apareixen els mandats que el bisbe de Tortosa, en la seva qualitat de visitador, donava al rector.

Es tracta d'una visita pastoral de l'any 1716 i, per tant, un any abans de la promulgació del Decret de Nova Planta. A l'acta de la visita feta pel bisbe de Tortosa, don Miguel de Mendaña Osorio, i signada pel seu secretari, don Manuel Santos y Velasco, mana el següent: «Cantando la doctrina cristiana o el Rosario de Ntra. Sra. y que resen la estacion en la Iglesia... y que les enseñe las oraciones en lengua castellana. Tambien manda su Illma. que las partidas de Bautismo, Confirmacion, Matrimonios y Entierros se continuen en la lengua castellana... por ser conforme a todas las disposiciones de derecho, pues en otra forma no pueden hazer fe en juicio. Y que el Rector y su Vicario por semanas cada domingo expliquen por puntos la doctrina cristiana haciendo preguntas a los niños que esten mas adelantados porque en esta forma todas las demas personas la entiendan, y que esto lo executen en la hora mas oportuna en que el pueblo pueda asistir, todo lo qual manda su Illma. se execute.»

Hom mana «en la lengua castellana... por ser conforme a todas las disposiciones de derecho, pues en otra forma no pueden hazer fe en juicio». Els eclesiàstics d'aquells dies no coneixien el castellà. Els bisbes elegits pel rei de les Espanyes, per privilegi atorgat per la Santa Seu, posaven a les diòcesis catalanes bisbes de procedència castellana, fills de nobles que l'havien ajudat a la Cort. L'acompanyava el secretari, també castellà, que era el que redactava les visites pastorals. En guanyar la guerra i subjectar els catalans a les lleis de Castella, fer servir la llengua del país no era conforme a dret, «pues en otra forma no pueden hazer fe en juicio». Curiosa forma, doncs,

En democràcia les lleis han de ser per a tots iguals

Una maqueta de la Pedrera viatja a Taiwan

Fundació Catalunya-La Pedrera

La Fundació Catalunya-La Pedrera ha cedit en préstec una maqueta de la Pedrera per a l'exposició *Gaudí. Arquitecte de Déu*, que es pot veure fins al 17 de setembre, al Huashan Cultural Park de Taipei —una antiga fàbrica del 1914 transformada en centre cultural—, a Taiwan. Aquesta mostra itinerant ha recorregut en el darrer any diferents ciutats del Brasil amb més de 300.000 visitants.

La difusió de l'obra de Gaudí, i en especial la Pedrera, és una de les premisses de la Fundació Catalunya-La Pedrera i el leitmotiv de l'Espai Gaudí, situat a les golfes de l'edifici. Amb un petit canvi de format, l'exposició es presenta a Taipei sota el nom *Gaudí. Arquitecte de Déu*, on es poden contemplar maquetes

d'imposar a la força la llengua forastera advertint que la pròpia no era legal.

Durant tres-cents anys hem patit la persecució de la nostra llengua. En períodes dictatorials fins i tot prohibint-ne l'ús. I en períodes democràtics limitant-ne l'ensenyament i les institucions públiques, com jutjats o estaments oficials. Com el govern actual, que disposa de la força de l'Estat al seu darrere. Tot allò que els interessa aprovar o denegar, quan els convé; canviar les normes, com la llei orgànica del Tribunal Constitucional; posar i treure jutges i fiscals, segons els seus criteris. Les resolucions amb què el mateix TC dona la raó a lleis catalanes recorregudes, el govern d'Espanya no les compleix. Ells i també els governs autonòmics aproven proposicions de llei en lectura única i el que per a uns és constitucional, per als catalans és anticonstitucional.

La llei és la llei i hauria de ser per a tots igual. Vivim en un Estat on les infraestructures, els trens de rodalies, els aeroports i ports funcionen irregularment. Paguem autopistes, patim per visar els passaports o per confeccionar el DNI, el finançament autonòmic és discriminatori i la nostra llengua no la podem emprar a casa com a pròpia. La premsa internacional no ho acaba d'entendre. Un problema polític arrastrat durant més de sis anys s'hauria hagut d'arreglar negociant i acordant. No entenen tampoc que tot passi per un TC fet a mida pel govern i les lleis aprovades pel Parlament totes elles siguin de facto rebutjades per inconstitucionals. En democràcia les lleis han de ser per a tots iguals. Els greuges continuen com al segle XVIII; els polítics no dialoguen i el TC actua seguint la veu del seu amo.

d'edificis i el seu mètode de treball, així com arts decoratives i mobiliari per mostrar la creativitat més rellevant de l'obra de Gaudí al públic taiwanès.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Allò que el jihadisme ens exigeix

Després dels atemptats patits a Europa, que van culminar amb els de Barcelona i Cambrils, penso que, abans que qualsevol anàlisi, la nostra tradició europea ens convida a tenir present el dolor de les víctimes i dels seus familiars. Patim la plaga del jihadisme i no respondriem adequadament a les seves grapes si no prenguéssim en consideració la dignitat infinita dels morts, el destí bo per al qual van néixer: un destí més fort que qualsevol mal.

Aquesta ocasió reclama la pregària per als qui tenim experiència de Déu, és una ocasió per refermar el valor d'història personal de cadascun dels morts i dels ferits. Perquè no és veritat que aquesta història sigui res, com pretenen els que maten i els que ens amenacen.

JAUME CATALÁN DÍAZ
Girona

Resposta al terrorisme des de la fe

Quan ens apleguem en massa en repulsa per atemptats terroristes, no pocs resem, però mai se'ns havia acudit fer-ho en veu alta. És natural que qui té fe resi per les víctimes i el final del terrorisme. Déu desaprova, radicalment, la violència assassina i espera la pregària perseverant i el desgreuge del creient.

Hem d'expressar amb el silenci, units, el nostre rebuig absolut a la barbàrie terrorista, gravíssim pecat contra la vida. Però, sobre-

L'Església davant del referèndum del dia 1 d'octubre

Què és el que m'ha motivat a escriure aquesta carta? Els que em coneixen saben de sobra que mai no he estat un «intel·lectual». En la meua vida he caigut sovint en el que els psicòlegs diuen hiperactivitat. Per tant, el que diré a continuació està més en la línia de rebre respostes que m'ajudin a mi, i suposo a altres, que a saber com orientar la nostra posició com a creients i membres de l'Església catòlica, davant del pròxim referèndum de l'1 d'octubre.

Certament, com diu el Concili Vaticà II, la nostra mirada ha de ser sempre una mirada d'empatia envers la humanitat, una mirada que no ens faci descobrir enemics, sinó persones que han de rebre la Bona Notícia. És a dir, que les nostres decisions —i per tant allò que cadascú farà l'1 d'octubre— han d'afavorir en nosaltres i en tots ser millors ciutadans, fer que les organitzacions polítiques i socials tinguin com a prioritat la humanització, que ajudin a saber dialogar més que a imposar, i a construir un món solidari i just.

Així d'entrada diré que la posició del govern espanyol de bloqueig davant l'opció de votar en el referèndum de l'1 d'octubre no va en la línia esmentada. Ja sé que em diran que el que estan fent és fer complir la llei, mantenir la unitat entre tots els espanyols. Però la unitat des de la nostra vida cristiana no implica pas uniformitat, sinó coneixement mutu, acceptació i confiança, comunicació i conversa.

Passi el que passi la pregunta que em faig és què passarà l'endemà del referèndum. Avançarem en l'estimació i comprensió mútua, o alimentarem les divisions i el distanciament? Sempre és possible el diàleg, perquè sempre és possible la transformació dels cors tot cercant la joia de la fraternitat humana. Aquesta és la utopia de l'Evangeli de Jesús de Natzaret.

MN. IGNASI TORRENT PORTABELLA
Barcelona

tot, necessitem acudir al Cel i esmenar-nos, ser justos i caritatius perquè «la fam i les guerres —el terrorisme és guerra contra indefensos— són conseqüència del pecat», segons va manifestar la Mare de Déu de Fàtima als pastoretos. Estem en el centenari de

les aparicions i els pecats són, ara, molts més i més greus. Estructures de pecat i pecats socials amb tremenda injustícia contra els més pobres i indefensos.

JOSEFA ROMO GARLITO
Valladolid

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Sobre els pecats greus

En una ocasió vaig sentir que l'Església només considera com a greus tres pecats: l'homicidi, l'adulteri i l'apostasia. És veritat? En aquest cas, només hauríem de confessar aquests pecats en el sagrament de la penitència? També m'agradaria saber com determinar que un pecat és mortal.

És veritat que aquests tres pecats, en l'Església antiga, eren considerats pecats susceptibles de la penitència pública i canònica en la qual els pecadors formaven part d'un orde de penitents i prosseguien un itinerari de conversió acompanyats per l'Església. Això no significa que fossin els únics pecats greus. De fet, en alguns doctors com sant Agustí trobem llistes extenses de pecats per ajudar els fidels a reconèixer els seus pecats i a convertir-se acollint la misericòrdia de Déu. També al Nou Testament trobem llistes força precises de pecats. La carta als Gàlates oposa els desigs terrenals al fruit de l'Esperit: «Les conseqüències dels desigs terrenals són prou clares: comportaments libidinosos, impuresa, llibertinatge, idolatria, brui-xeria, enemistats, discòrdies, gelosies, enfuriments, rivalitats, divisions, sectarismes, enveges, borratxeres, orgies i coses semblants. Ja us vaig advertir, i us adverteixo encara, que els qui obren així no rebran en herència el Regne de Déu.» Jesús adverteix severament sobre les conseqüències de dir una paraula d'odi a un germà. La seva pregunta em fa l'efecte d'un plantejament moral de mínims i molt restringit. Vindria a dir que mentre no cometis aquests tres pecats, màniga ampla, i la vida cristiana no va per aquí.

Recordo que un noi, fa anys, en el transcurs d'una classe de religió en què jo explicava els manaments, feia el següent raonament: «Si el cinquè manament prohibeix matar i jo dono una pallissa brutal a un company de manera que li trenco les cames i els braços i li faig saltar les dents, si no el mato, no hi ha pecat.» Pobret, no havia entès res. No havia comprès que el principi fonamental de la llei cristiana és l'amor i l'amor no únicament evita el mínim mal, sinó que fa tot el bé possible. Perquè un pecat sigui mortal calen tres condicions: «És pecat mortal tot pecat que té per objecte una matèria greu i es comet amb plena consciència i amb propòsit deliberat» (CEC). La matèria greu és precisada pels Deu Manaments, segons la resposta de Jesús al jove ric: «No matis, no cometis adulteri, no robis, no acuis ningú falsament, no facis cap frau, honra el pare i la mare» (Mc 10,19).

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Murillo, mestre de la pintura sacra

El Museu de Belles Arts de Sevilla acollirà dues exposicions en l'Any Murillo

Miquel Àngel Codina

Fotos: Museu de Belles Arts de Sevilla

Poques vegades un pintor i una ciutat han arribat a establir un grau d'identificació mútua com van assolir Bartolomé Esteban Murillo (1617-1682) i Sevilla. I no només pel fet que l'artista nasqués i morís a la capital del Guadalquivir, sinó perquè el seu art brotava de l'essència més primigènia de la seva terra. Amb motiu del quart centenari del naixement del cèlebre pintor, l'Ajuntament de Sevilla ha decidit organitzar l'Any Murillo, que comença aquest 2017 i s'acabarà a final del 2018. Una manera excel·lent de recordar la grandesa de les obres d'aquest artista del Segle d'Or, figura emblemàtica de l'Escola Sevillana de pintura.

Dins de les diferents personalitats que constitueixen la Comissió Científica Assessora de l'Any Murillo, s'ha de destacar M. Valme Muñoz Rubio, directora del Museu de Belles Arts de Sevilla. «Amb motiu de l'Any Murillo, el Museu de Belles Arts de Sevilla organitza dues exposicions, la primera dedicada a les pintures que va fer per al convent de franciscans caputxins de Sevilla, que està prevista per a final d'enguany. El 2018 se celebrarà una segona exposició de caràcter antològic dedicada a l'artista amb obres procedents de museus i col·leccions nacionals i estrangeres. D'altra banda, es col·labora amb el préstec de diverses obres de la col·lecció per a l'exposició temporal, organitzada per l'Ajuntament de Sevilla, sobre l'escola i continuadors de Murillo», explica Muñoz Rubio.

Vint-i-quatre pintures

M. Valme Muñoz Rubio va ser nomenada directora del Museu de Belles Arts de Sevilla el 2010. Fonamentalment, la seva labor se centra, segons les seves paraules, «a potenciar la recerca dirigida a conèixer la tècnica i els materials emprats per l'Escola Sevillana de pintura fins a convertir l'examen tècnic de les col·leccions en una de les línies fonamentals de la recerca del museu». I afegeix que «el Museu de Belles Arts de Sevilla conserva a la seva col·lecció vint-i-quatre pintures de Murillo. Entre elles destaquen quatre imatges de la Immaculada, la representació de la Mare de Déu que ha donat més fama al pintor. Entre la resta de pintures una de les més rellevants és el *Sant Tomàs de Villanueva donant almoïna*, que, segons la tradició popular, era una de les pintures que el mateix Murillo més estimava».

«Històricament, Murillo —assegura Muñoz Rubio— ha comptat amb una fama merescuda, tant entre els especialistes en art com popularment. La commemoració del quart centenari del seu naixement

«Immaculada Concepció, la Colossal» (1652).

«Santes Justa i Rufina» (1666). Totes dues sostenen a les mans una representació de la Giralda.

«Sant Tomàs de Villanueva donant almoïna» (1668-1669).

Les pintures de caràcter religiós de Murillo, d'elevada qualitat, s'han convertit en models iconogràfics

és, sens dubte, una ocasió excel·lent per aprofundir en la seva figura, en l'àmplia repercussió que va tenir la seva obra a l'Escola Sevillana i en la seva fama posterior. Encara que el pintor és àmpliament conegut, aquest coneixement de la seva obra ha estat sempre molt parcial i esbiaixat, per la qual cosa els esdeveniments previstos entre el 2017 i el 2018 permetran conèixer nous matisos de la seva producció artística i reivindicar en la justa mesura el paper central que li correspon en la història de l'art espanyol i en el Barroc europeu.»

Caràcter religiós

La directora del Museu de Belles Arts de Sevilla comenta que «Murillo va viure en un període històric en què la religiositat ocupava un espai central i quotidià en la vida dels ciutadans, i en què les institucions eclesiàstiques tenien un gran protagonisme social». «Aquesta situació té un reflex directe en l'obra del pintor, en què els temes sagrats ocupen una part significativa de la seva pintura. A l'obra de Murillo s'hi uneixen el mestratge del seu art amb la seva coneguda religiositat, cosa que donarà com a resultat pintures de caràcter religiós d'elevada qualitat, que es convertiran en models iconogràfics repetits pels seus deixebles i els seus múltiples imitadors posteriors», afirma M. Valme Muñoz Rubio.

Grans novetats a la nova temporada de Ràdio Estel

Destaquen el magazín «Ja era hora» amb Ricard Aparicio, un espai literari amb Teresa Forcades i el programa «La cova del jazz»

Miquel Àngel Codina

La temporada 2017-2018 comença amb força a Ràdio Estel. I és que són nombroses les novetats que presenta en la seva programació. Una de les novetats més destacades és el programa *Ja era hora*, que s'emet de dilluns a divendres, de 8.00 a 10.00. És un magazín d'actualitat, amb tertúlies i entrevistes.

«El presentador és Ricard Aparicio, un professional molt conegut i valorat amb una trajectòria llarga i reeixida dins del món de la ràdio. Cal esmentar que una col·laboradora fixa és la política i professora Montserrat Nebreira», assenyala Enric Frigola, cap de Programació de Ràdio Estel. I afegeix: «D'ençà que soc aquí, no s'havia fet un espai d'aquestes característiques. El propòsit és competir amb els grans programes d'altres emissores que es fan en aquesta franja horària.»

També s'ha volgut potenciar la Fórmula Estel, que comprèn des de les 10.00 fins a les 17.00, «amb la incorporació de més grans clàssics de la història de la música moderna (americans, francesos, catalans...), ja sigui amb versions originals o bé actuals, ben coneguts per a tothom».

Ràdio Estel compta també aquesta temporada amb un programa conduït per la teòloga i monja Teresa Forcades. *Pàgines que m'han sorprès*, que s'emet tots els dimecres a les 11.00, és un espai de llibres. «Durant una mitja hora, Forcades ens parla d'aquells llibres que al llarg de la seva vida l'han tocada emocionalment i l'han feta reflexionar. No cal dir que la incorporació de Teresa Forcades, amb el prestigi que té, és un valor per a nosaltres», comenta Frigola.

Aposta per la música

Així mateix, s'ha posat en marxa un programa de jazz que s'emet els dissabtes, de les 14.00 a les 18.00, sota la coordinació de Maria-Sierra Rodríguez, responsable musical de l'emissora. El seu títol: *La cova del jazz*. «Ràdio Estel —constata Enric Frigola— sempre s'ha caracteritzat per donar cabuda al jazz. Probablement és l'emissora que, en l'apartat musical, més n'emet. Són quatre hores de jazz de totes les èpoques i estils, d'aquí i de fora, amb notícies referents a l'àmbit jazzístic, etc.»

Els diumenges a la tarda s'estrena un magazín de música clàssica popular, que porta per nom *Magazine clàssica*, conduït pel musicò-

Diego Santiago

Ricard Aparicio.

Teresa Forcades.

leg Jordi Sánchez. «És una aposta per divulgar la música clàssica amb un llenguatge planer i entenedor, i adreçat sobretot a gent que no sigui estrictament melòmana. S'hi poden escoltar els moments més brillants d'òperes, simfonies...», posa en relleu Frigola.

Després, hi ha una sèrie de programes que s'emeten, de dilluns a divendres de 17.00 a 18.00, «dedicats a enriquir la vida quotidiana

de la gent, des del punt de vista psicològic i mèdic», com ara *Estem amb tu*, *Temps de felicitat*, *L'hora mèdica* o *Viure des de l'essència*. I d'altres, de dilluns a divendres de 19.30 a 20.00, també sobre temes mèdics i d'ajuda personal: *Fem família*, *Vademècum*...

La franja de les dotze de la nit a la una de la matinada l'ocupen diversos espais musicals, llevat dels dilluns, en què s'emet *Missatge en una ampolla*, un programa adreçat a invidents, «tot un clàssic a Ràdio Estel». Els dimarts toca *Música i paraula*; els dimecres, *Oh la la, la musique*; els dijous, *Momenti de la canzone italiana*; els divendres, *Jazznàtics*, i els dissabtes, *El club del country*.

Tot seguit, d'una a sis de la matinada, hi ha el programa *Torn de nit*, que consisteix, en paraules de Frigola, «en una radiofórmula, tranquil·la i serena, amb petites pindoles d'informació».

Audiència i publicitat

Per a Enric Frigola, els grans objectius de la nova programació de Ràdio Estel són, d'una banda, «augmentar l'audiència sense renunciar a l'essència que ha inspirat Ràdio Estel des dels seus inicis, és a dir, els programes religiosos» i, de l'altra, «incrementar la publicitat, la qual cosa ens permetrà poder ser més autosuficients i no dependre tant d'ajudes exteriors».

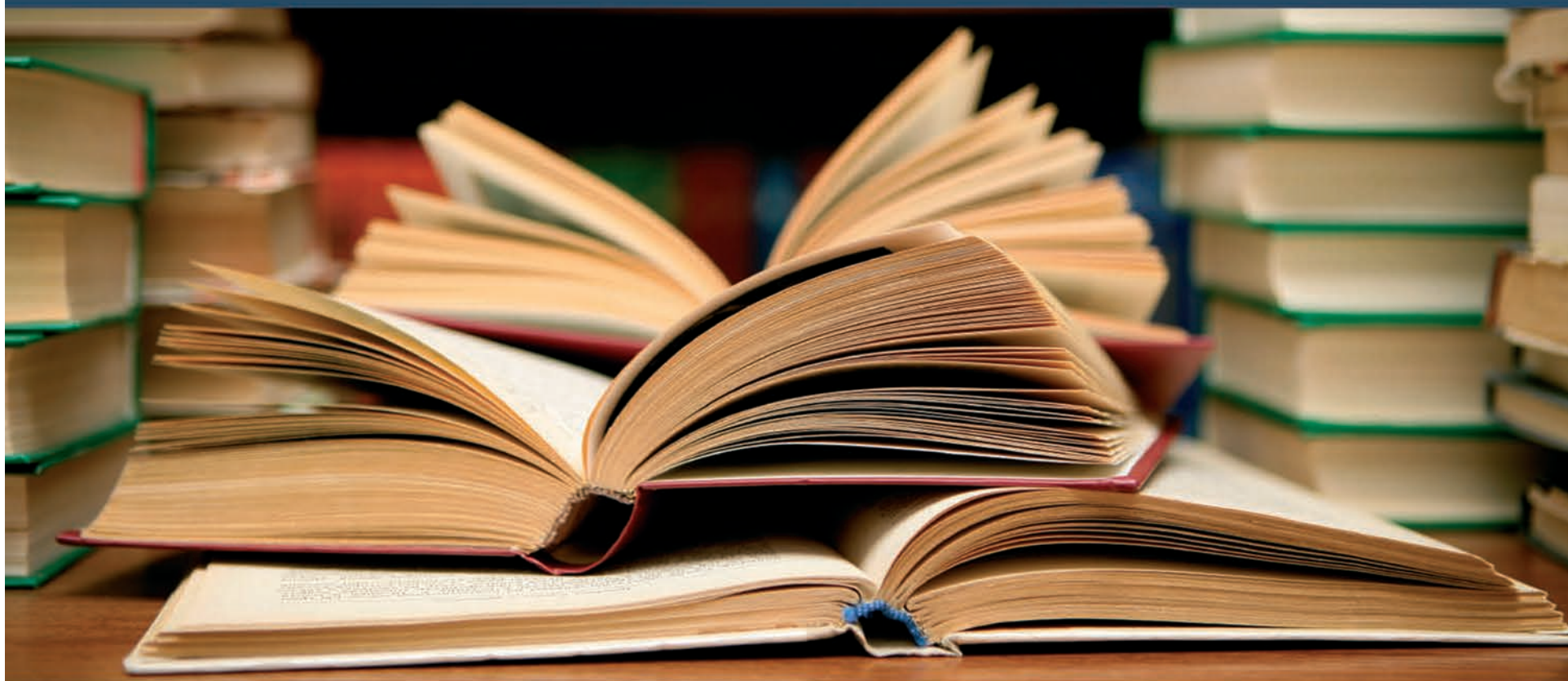
«Avui dia tenim 20.000 oients diaris, d'una fidelitat indestructible, i 40.000 persones que la consideren una de les seves emissores preferides», revela el cap de Programació de Ràdio Estel. A més, observa que «en la darrera enquesta, corresponent al mes de juliol passat, vam créixer uns 5.000 oients diaris. No hem anat enrere, però penso que no hem anat prou endavant. El nostre repte és augmentar l'audiència, tot conservant el nostre tarannà».

Enric Frigola fa un balanç «positiu» de tots aquests anys. «Vaig entrar a Ràdio Estel —reconeix— amb el compromís d'un any i en porto vuit. La raó principal és que m'hi trobo bé. Certament, el que més valoro és la gent. M'he trobat amb gent molt treballadora i professional, que creu en el projecte i que, malgrat les dificultats que tenim per tirar endavant, treballa amb il·lusió. Quan hi ha esdeveniments, com La Nit de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel, la gent s'hi aboca. Això no ho he trobat mai en les empreses on he estat.»

ENRIC FRIGOLA

«Avui dia tenim 20.000 oients diaris, d'una fidelitat indestructible»

Ja pots llegir **Catalunya Cristiana** a les biblioteques de Catalunya!

Biblioteca Antònia Torrent i Martori, **d'Arenys de Munt** / Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté, de **Badalona** / Biblioteca Pere Casaldàliga, de **Balsareny** / Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet, de **Berga** / Biblioteca Can Salvador de la Plaça, de **Calella** / Biblioteca Central de **Cerdanyola del Vallès** / Bibliobús Montnegre, de **Granollers** / Biblioteca Can Sumarro, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central Tecla Sala, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central **d'Igualada** / Biblioteca del Casino de **Manresa** / Biblioteca Can Puiggener de **Sabadell** / Biblioteca de Mirasol Marta Pessarrodona de **Sant Cugat del Vallès** / Biblioteca Montserrat Roig de **Sant Feliu de Llobregat** / Biblioteca Central de **Santa Coloma de Gramanet** / Biblioteca Central de **Terrassa** / Biblioteca Pública de **Lleida** / Biblioteca Sant Agustí de **La Seu d'Urgell** / Biblioteca Pública de **Sort** / Biblioteca Pública de **Tarragona** / Biblioteca Popular de la **Garriga** / Biblioteca Popular **Mataró** / Biblioteca del Seminari de **Tortosa** / Biblioteca Pública de **Girona** / Biblioteca de Catalunya, de **Barcelona** / Biblioteca Popular **Sant Adrià del Besòs** / Biblioteca Popular Joan Triadú de **Vic** / Biblioteca del Seminari Diocesà de **Girona** / Biblioteca Parroquial de **Sant Pere Sallavinera**

Amb el suport de:

Entitats humanitàries de Vic al llarg del temps

L'exposició «Misericòrdia organitzada» es pot veure a l'Albergueria

Miquel Àngel Codina
Vic

Fins al proper 29 d'octubre es pot visitar a l'Albergueria, centre de difusió cultural del bisbat de Vic, l'exposició *Misericòrdia organitzada*. Es tracta d'una interessant reflexió sobre les entitats d'acollida i d'ajuda a les persones necessitades de la ciutat de Vic, feta des de diferents perspectives: el decurs dels segles i el pensament dels qui en fan possible el funcionament avui dia. La mostra compta també amb una proposta artística del dissenyador Curro Claret.

«Ens neix de dins una força per fer front a la injustícia. Veiem abatuts el germà, el veí, el desconegut de la cantonada... i el cor ens fa obrir les mans per ajudar-lo. És la misericòrdia, aquest afany que ens fa persones i no individus. Però aviat arriba un moment on considerem que la nostra acció individual, puntual, una mica improvisada, no és suficient. Fa falta un pas més per fer-la socialment transformadora. I ràpidament, amb més cor que cap, som capaços de crear espais, cases, entitats, on aquesta misericòrdia individual esdevé una acció col·lectiva; és la misericòrdia organitzada, que reuneix tots els valors humans realment importants. Amor, compassió, acollida i també eficàcia, possibilitat, perdurabilitat», llegim al plafó d'entrada a l'exposició.

I tot seguit, subratlla «una misericòrdia organitzada que pren forma de senzill menjador on no es fan preguntes, de cases organitzades per acollir els infants desprotegits, d'hospitals o albergs. Una misericòrdia organitzada que, encara que encarni en la comunitat els valors fonamentals de l'home, no hauria de deixar-nos caure en la temptació de delegar en la comunitat l'obligació de cadascú de donar la mà al que ha caigut».

En un dels plafons es defineixen tres mots molt significatius: caritat, misericòrdia i pietat. Sobre la caritat, es diu que «està íntimament unida a la gràcia. És cert que cada cultura o religió pot interpretar aquesta gràcia com vulgui. Des del món grec clàssic, centrat en l'aspecte exterior d'una persona (la bellesa) fins al món cristià, en què la gràcia rau, precisament, en el proïsme».

Pel que fa a la misericòrdia, segons l'etimologia, «és una paraula d'origen llatí que trobem, sovint, en els oradors i historiadors (Ciceró, Cèsar, Quintilià) amb el significat de compassió». De la

Plafons al carrer, davant de l'Albergueria.

Bancs d'església «tunejats» per Curro Claret.

pietat, cal destacar que «era el sentiment de respecte i estimació envers les divinitats. També envers els pares i, en època de la República, envers les institucions polítiques. És molt fàcil de veure-ho a través de l'exemple de l'heroi Eneas, fundador de l'estirp romana», explica el professor i traductor Francesc Morfuleda.

Institucions benèfiques

Els plafons del carrer detallen l'evolució de les diferents fundacions que a Vic, al llarg dels segles, s'han dedicat a atendre els col·lectius més desfavorits. A finals del segle XI apareix en la documentació l'Albergueria de la catedral de Vic, un edifici situat rere de la catedral que acollia pelegrins, passavolants i malalts. És la primera institució benèfica hospitalària documentada a Vic.

També s'hi esmenten l'Hospital de Sant Jaume dels Malalts, gestionat per un grup de laics, que cuidava malalts

de lepra, al segle XI; l'Hospital de Sant Bartomeu, de principis del segle XIII, o l'actual Hospital de la Santa Creu, fundat pel mercader Ramon Terrades l'any 1348, en els inicis de la pesta negra que va assolir Europa. I, més tard, la Casa Misericòrdia de Santa Anna, la Casa de la Convalescència, la Casa Caritat o la Infermeria del Remei.

Durant el segle XIX es van crear al bisbat diferents congregacions religioses amb una voluntat assistencial o educativa: les Josefines de la Caritat, les Serventes del Sagrat Cor, les Carmelites de la Caritat (Vedrunes) o les Dominiques de l'Anunciata. El col·legi de Sant Josep, de l'oratori de Sant Felip, acollia estudiants pobres. També van aparèixer societats de socors mutu fundades per col·lectius laborals.

A l'interior de la Sala Romànica de l'Albergueria s'exhibeixen dos bancs originals de l'església de la Pietat de Vic, en què l'artista Curro Claret ha fet una mínima intervenció —afegint-hi una taula extra que amplia la superfície del seient— que permet seure per al seguiment de la litúrgia i alhora esdevé un lloc on descansar amb un mínim de comoditat.

Completa la mostra un audiovisual on persones d'entitats (Càrites, Llar Juvenil, Hospital de la Santa Creu...) en què es practica l'acolliment exposen les seves experiències.

«Estimats fills, avui us convido a ser persones de pregària. Pregueu fins que la pregària es converteixi en alegria per a vosaltres i en la trobada amb l'Altíssim. Ell transformarà el vostre cor i esdevindreu persones d'amor i de pau. No oblideu, fillets, que Satanàs és fort i que desitja allunyar-vos de la pregària. No oblideu que la pregària és la clau secreta de la trobada amb Déu. Per això estic amb vosaltres, per guiar-vos. No desistiu de la pregària! Gràcies per haver respost a la meua crida.

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'agost del 2017

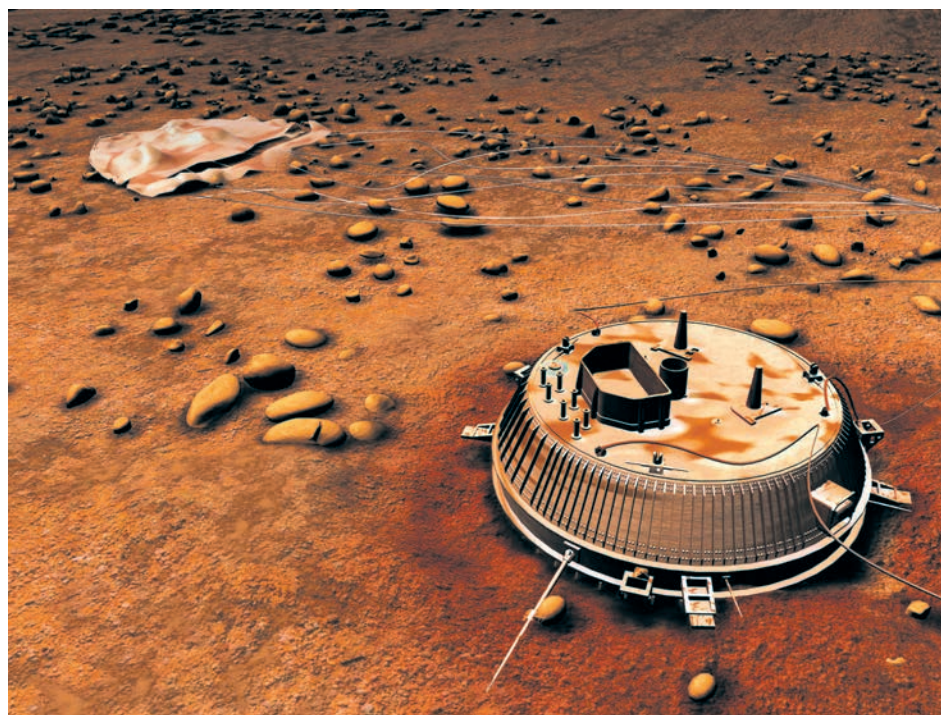
Subscripció bimestral gratuïta Eco Mª Reina de la Pau: «Amics de Medjugorje»
Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Actualitats científiques

La nau Cassini ja arriba al final de les seves investigacions astronòmiques

Suposo que ho recordareu. El 15 d'octubre de 1997 era llançada a l'espai la nau espacial més voluminosa que mai s'havia construït. Amb un pes de 2.523 tones, i amb un cost de 3.260 milions de dòlars s'enlairava per anar a les immediacions de Saturn, planeta gasós que es troba 9,5 vegades més lluny del Sol que la Terra, amb un volum de 764 terres. L'artefacte era obra de tres agències espacials: la NASA (d'EUA), l'ESA (europea) i l'ASI (italiana) i s'anomenà Cassini-Huygens. La segona part del nom, Huygens, era posat pels europeus en honor del gran físic neerlandès del segle XVII i corresponia pròpiament a la sonda que s'havia de desprendre del conjunt per aterrar al satèl·lit Tità de Saturn.

La nau, després de sobrepassar Júpiter al desembre del 2000, arribà als contorns de Saturn el dia 1 de juliol de 2004 i el 14 de gener de 2005 es col·locà en òrbita de Tità, el satèl·lit més gran de Saturn. La sonda Huygens se separà de la resta i es posà amb èxit total sobre la superfície d'aquest satèl·lit saturnià, des d'on transmeté informacions molt valuoses. Mentrestant Cassini es posà a donar dades de tots els contorns del gran planeta. Ara sabem que té 62 satèl·lits, i no només

Impressió artística de la sonda Huygens sobre la superfície de Tità (ESA).

17, com es veu des de la Terra. I moltes altres coses: del 2008 al 2010 estudià els anells, mesurant l'altura i estructures que hi sobresurten, del 2010 al 2017 els canvis estacionals, els vents, les tempestes, les aurores, a més d'altres detalls que no cal que concretem. Durant aquests últims 13 anys Cassini

ha completat 260 òrbites a l'entorn del planeta i també ha pres dades i fotografies de les seves 62 llunes.

I arribem al 2017: el 26 d'abril va fer la primera immersió de passar entre els anells i el planeta, que és un espai d'uns 2.400 km d'amplada. Ho ha fet després d'un forçat canvi

d'òrbita que, amb una velocitat de 125.000 km/h, l'acosta molt més que abans a la superfície de Saturn i podrà així determinar amb més precisió els valors dels camps magnètic i gravitatori i dir-nos, a més, a quina velocitat gira el planeta sobre si mateix, cosa que encara ignorem. I com acabarà la seva missió? Tràgicament. La NASA ha decidit que la missió s'acabi el 15 de setembre d'enguany: la nau es precipitarà a l'atmosfera del planeta, posant-se l'antena parabòlica principal (4 metres de diàmetre) per davant, a tall d'escut, contra el possible impacte de partícules dels anells, i així poder continuar emetent sobre els gasos que trobi fins al moment final en què la seva velocitat la destrueixi i es converteixi en una part de Saturn.

El mèrit del que ha portat a cap aquesta nau és molt gran i digne d'encomi. Tot s'ha fet correctament malgrat la dificultat que comporta la distància. Cal recordar que una ordre donada pels responsables des de la Terra, encara que vagi a la velocitat de la llum, necessita de 68 a 84 minuts per arribar-hi, i el mateix temps triga també a arribar una dada que ens digui alguna cosa nova o avaria de la nau. Però tot va anar com es volia. Cal felicitar els qui ho han realitzat.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

La bruguerola és una planta mel·lífera

Després de la sèrie estiuenca sobre les tradicions culinàries pairals i monàstiques, avui reprenç la secció habitual dedicada a les tradicions remeieres parlant-vos de la bruguerola (llat., *Erica multiflora*; *Calluna vulgaris*; cast. *Brezo*), que és un arbust força comú en els nostres boscos. Conegut també com a bruc, bruga o xipell, és una de les plantes mel·líferes més destacades, car les abelles en produeixen una excel·lent mel fosca de notables propietats medicinals. De les arrels del bruc, tradicionalment, se'n fan les pipes per als fumadors de tabac.

En l'antiga tradició monàstica la flor de la bruga s'havia utilitzat per a l'elaboració de la cervesa. Aquesta flor, beguda en infusió, és una poció molt útil com a remei en la inflamació i en les infeccions de les vies urinàries i àdhuc en els casos de pròstata benigna i, també, és eficaç en les afeccions renals i fins reumàtiques, car hom creia que els banys de bruga evitaven la paràlisi.

La tradició remeiera popular de casa nostra amb les flors de la bruga preparava un medicament oliós usat per a les malalties cutànies i per desfer les pigues i taques de la pell. I en la terapèutica conventual i monàstica la utilització de la mel (especialment la de bruc i la de romani)

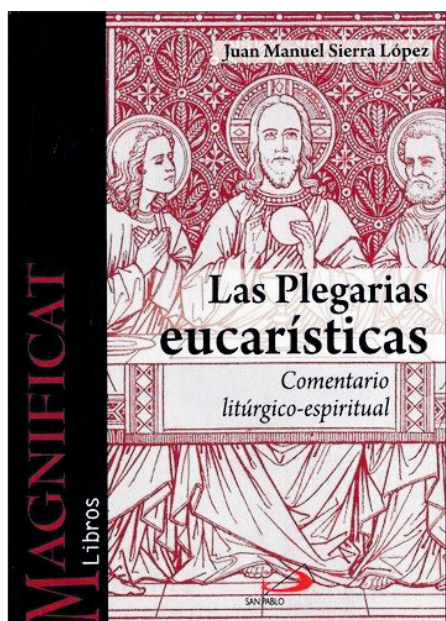
Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

esdevingué un dels medicaments més eficaços contra els atacs de tos i, també, per alleujar els mals de la gola, així com també per guarir algunes de les malalties estomacals, ja que la mel, la cera i els pròpolis entraven en la preparació dels unguents i pocions conventuals.

En temps d'hivern els frares solien donar a les abelles un arrop fet de mel, vi i sucre per tal d'evitar que no morissin els eixams per manca de provisions. Quan els frares eren picats per alguna abella, solien rentar-se immediatament la part afectada amb aigua freda, tot aplicant sobre la ferida fang amb una mica de vinagre, o a voltes també fregant una ceba tallada sobre la part picada, o àdhuc posant sobre la picada fulles trinxades de julivert, donzell i menta. En el període de la restauració de la vida caputxina destacaren com a apicultors fra Julià de Mamers (†1929), fra Samuel d'Algaida (†1934) i fra Arcàngel d'Algaida (†1953), els dos darrers mallorquins i membres de la Província de Catalunya. D'ací quinze dies us vull parlar, si a Déu plau, de les propietats remeieres del salze.

JUAN MANUEL SIERRA LÓPEZ
Las plegarias eucarísticas
San Pablo, 2017, 136 pàg.

Les pregàries eucarístiques són el cor de la celebració de la missa i l'Església hi expressa la fe i la fidelitat al manament de Crist: «Feu això que és el meu memorial.» En aquestes pàgines es va desgranant el contingut d'aquestes pregàries i s'expliquen els diferents elements de la tradició orant de l'Església, així com la seva estructura i els elements que les diferencien.

PASQUALE IONATA
Transfórmate en lo que ya eres
Ciudad Nueva, 2017, 323 pàg.

La psicoteràpia consisteix essencialment a «guarir amb la paraula». Una paraula que esdevé do recíproc, espai de diàleg entre el terapeuta i el pacient. L'autor ens acompanya per un camí que ens porta, a través de l'ús de les paraules, a (re)descobrir la vida, l'amor i la relació amb els altres, suscitant una conducta positiva i optimista.

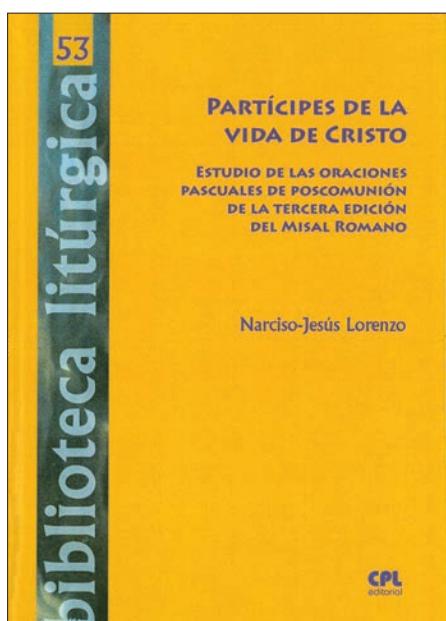
Els llibres més venuts aquest passat mes d'agost

claret
LLIBRERIA

- BCI-CLARET
La Biblia
Claret
- TERESA FORCADES
Fe i llibertat
Herder
- CEBRIÀ M. PIFARRÉ I CLAPÉS
Crist ressuscitat. M'ha guanyat!
Publicacions de l'Abadia de Montserrat

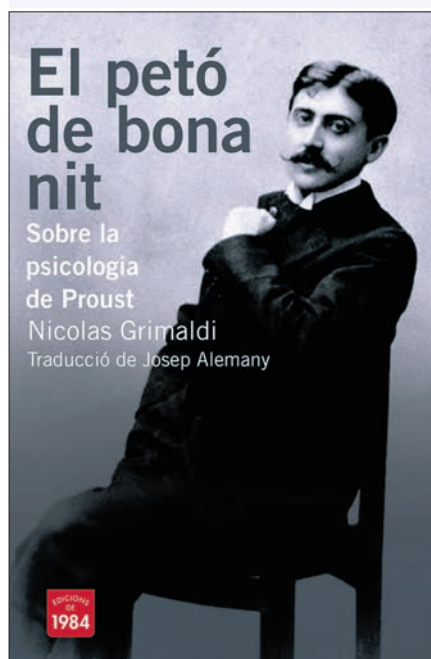

NARCISO-JESÚS LORENZO
Partícipes de la vida de Cristo
CPL, 2017, 602 pàg.

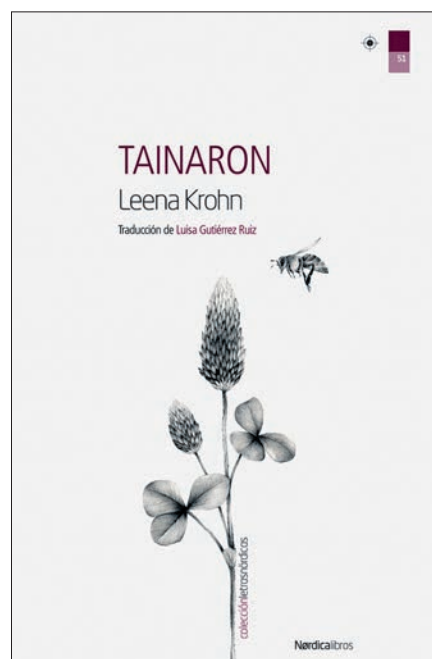
El capellà Narciso Jesús Lorenzo, doctor en Teologia Sacramentària, fa en aquesta obra un exhaustiu estudi històric i teològic de les pregàries després de la comunió del temps de Pasqua de la tercera edició típica del *Missal Romà*. Uns textos significatius que revelen l'abast de la comunió eucarística com a vinculació al misteri de Crist.

NICOLAS GRIMALDI
El petó de bona nit
Edicions de 1984, 2017, 126 pàg.

Tres temes dominen les experiències de Marcel Proust: la representació, la imaginació i la memòria involuntària. No té sentit observar la realitat per descriure-la, ni descriure-la per restituir-la. Només podem recuperar-la traient-la del nostre interior. Però aquesta matèria de l'art encara ha de ser transmutada perquè se'n pugui reconèixer la veritat.

LEENA KROHN
Tainaron
Nordica, 2017, 162 pàg.

Tainaron és una ciutat habitada per insectes, des de la qual un personatge desconegut envia cartes que queden sense resposta. A través d'aquestes cartes, mostrarà un indret dotat d'ànima i anirà revelant diverses reflexions sobre la mort, la soledat, l'amor i la saviesa. Un viatge d'exploració i introspecció, en què Leena Krohn crea meravelloses metàfores.

FÉLIX SABROSO
En la piscina vacia
Suma de Letras, 2017, 242 pàg.

Un escriptor que està passant per una època de sequera creativa assisteix a una festa a casa de la seva editora i atropella per accident el jove amb el qual hi ha acudit. Aleshores comença un joc en què l'experiència i la imaginació del protagonista se superposaran confonent-ne els límits. Una lluita entre l'instint de supervivència i el poder de la culpabilitat.

Crítica literària

Momo, la vida al davant

Si hagués de resumir en dues paraules *La vida al davant* de Romain Gary no se me n'acudirien d'altres que *innocència* i *cruesa* (sincera). Innocència perquè el protagonista i el narrador d'aquesta història és en Momo, un nen de deu anys (o catorze, ja ho descobrirà el lector) a través dels ulls i les emocions del qual coneixem la seva història. I cruesa, perquè ens la presenta tal com la veu, tal com la sent, sense filtres ni edulcorants. En altres paraules, tal com raja, vaja.

I és que ens trobem en el París marginal, el dels afores de la ciutat, de la dècada dels setanta. Momo és un orfe musulmà que viu a Belleville —un barri obrer situat entre el desè i l'onzè *arrondissement*, en què sobretot viuen immigrants jueus i musulmans, principalment provinents de l'Àfrica—, juntament amb la senyora Rosa, una dona polonesa i jueva que va ser presonera a Auschwitz i que quan va arribar a París es va convertir en prostituta. La senyora Rosa, doncs, es dedica a cuidar, a canvi d'una determinada quantitat de cèntims, els fills d'aquelles prostitutes les quals no poden fer-se'n càrrec a causa de la seva feina: diversos orfes hi entraran i en sortiran, però Momo sempre es mantindrà fidel a la polo-

ROMAIN GARY (Émile Ajar)
La vida al davant
Angle Editorial, 2017, 224 pàg.

nesa, la salut de la qual s'anirà deteriorant pàgina rere pàgina. Momo creix, per tant, en un entorn de precarietat i *proxinetes* —és així com ell anomena els proxenetes.

Què és el que fa que *La vida al davant* sigui tan especial? L'estil directe i àgil, les reflexions sinceres de Momo, que són com un cop de puny: darrere s'hi amaga la vitalitat d'un infant que té tota la vida per descobrir però alhora són reflexions punyents, que causen un gran efecte en el lector. Realment en Momo té tota la vida al davant? És el que li diuen els personatges que l'envolten, però ell sovint en dubta. Heus aquí una mostra:

«Em feia gràcia com repetia "això no perdona, això no perdona", com si a la vida hi hagués res que sí que perdonés.

—Però no és càncer, oi?

—I ara. Pots estar ben tranquil.

Si més no, allò era una bona notícia i em vaig posar a plorar. M'alegrava

molt de poder descartar el pitjor. Em vaig asseure a l'escala i vaig plorar com una magdalena. Ja sé que les magdalenes no ploren, però l'expressió és així.»

Romain Gary —Roman Kacew— va guanyar el premi Goncourt, el més prestigiós de França, amb aquest llibre, signat amb el pseudònim d'Émile Ajar. Nascut a Vínus el 1914, d'ascendència jueva, va ser a banda d'escriptor traductor, jurista, diplomàtic, guionista i director de cinema. Durant la Segona Guerra Mundial va combatre com a pilot amb les Forces Armades franceses. És autor d'una trentena d'obres, la majoria escrites sota pseudònims. En català, però, només s'ha traduït aquesta obra de què avui us parlo, *La vida al davant*.

Si us hagués de recomanar una lectura per aquesta tardor seria aquesta. Angle Editorial ha reeditat, per celebrar els seus 25 anys, amb gran encert aquesta perla. Fresca, absorbent, és incapaç de deixar el lector indiferent.

Griselda Oliver i Alabau
Llicenciada en Filologia Clàssica

Crítica cinematogràfica

Creients i no creients, cara a cara

«**CONVERSO**»,
DIRECTOR: David Arratibel
MÚSICA: Raúl del Toro
GÈNERE: documental
61 minuts / Espanya, 2017

David Arratibel ha sorprès amb aquest *Converso*, el seu segon documental. Una història d'implicació personal, les preguntes que una persona no creient es fa quan veu la seva família viure i practicar la fe catòlica. Presentada amb èxit al Festival de Cinema Espanyol de Màlaga on va obtenir el premi de Millor Direcció Documental i en el D'A Film Festival de Barcelona mereix, sens dubte, la presència a les nostres pantalles i l'acompanyament del públic.

El director, format en el món de la publicitat, s'ha apropiat al documental vinculat a les experiències personals. La seva primera aproximació amb *Oírse* (2013) ja ens va mostrar la vivència de les persones que pateixen acúfens des de la seva experiència personal. Un documental-assaig sobre el silenci i l'escolta, sobre l'in-

terior i l'exterior, sobre la complicitat estranya dels que viuen amb un so que no sent ningú més. En aquesta

mateixa línia entre el testimoni i la investigació existencial es mou la seva darrera proposta.

L'apropament des del món no creient a l'experiència de conversió i transformació personal que viuen els creients no és gens fàcil. El director viu aquesta dificultat en la seva mateixa família i vol salvar la distància amb una conversa amb les seves germanes, la seva mare i el seu cunyat conversos, d'aquí la doble significació del títol.

La fe i la família afecten la intimitat de les persones i *Converso* suposa una exposició pública de totes dues coses que es converteix en un exercici comunicatiu i de recerca de la veritat en l'experiència del que és humà. La complicitat emocional amb els entrevistats no eludeix la incomprensió i l'estranyesa dels interrogants que viu qui no par-

ticipa de l'experiència de la trobada amb Déu i la pràctica creient.

El que va començar sent una pel·lícula sobre un orgue anglicà de Londres traslladat a una parròquia catòlica de Pamplona va acabar sent una recerca sobre la dimensió transcendent i l'existència de Déu. Un repte que va emergir des de la música litúrgica a les fonts de la fe. El més suggeridor d'aquesta proposta en l'era secular és l'intent d'aproximació de dos mons que tendeixen a declarar-se aliens. El resultat no és tant una trobada sinó una interrogació mútua de la qual creients i no creients sortiran inquietats.

El documental es torna a carregar de sentit sobretot quan conté interès emocional, força significativa i càrrega testimonial. Si això va acompanyat d'una càmera que filma entre la distància i la proximitat el resultat és eloqüent. Per als buscadors resultarà una motivació en la seva estranyesa, i per als creients, una certa perplexitat davant la dificultat de transparentar l'experiència espiritual. Que potser l'Esperit Sant no pot aparèixer en imatges sense ser colom ni foc sinó únicament una brisa suau?

Peio Sánchez
Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

Des del carrer

Aureli Ortín va ser un dels primers homes casats ordenats diaques a Catalunya i Espanya

«El ministeri diaconal té el simbolisme de representar Crist com a servent»

Eduard Brufau

El mes de maig passat, Aureli Ortín, diaca de l'arxidiòcesi de Barcelona, va rebre de mans dels bisbes de Catalunya la medalla *Pro Ecclesia et Pontifice*. Aquesta distinció pontifícia li va ser atorgada com a reconeixement per la seva infatigable tasca com a vice-secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) durant 23 anys, del 1989 al 2012. Aureli Ortín també ha estat secretari de la delegació diocesana de catequesi, i responsable del gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya. Avui forma part de la secretaria particular de l'arquebisbe de Barcelona i està adscrit a la parròquia de la Mercè després d'estar-ho durant molts anys a la de Sant Francesc de Sales. Parlem amb ell d'aquest reconeixement i de la seva vivència del ministeri diaconal.

Què ha suposat per a vostè i la seva família la concessió d'aquesta medalla?

Ha estat una gran alegria, perquè no ho esperàvem gens. Quan amb la Montserrat, la meua esposa, vam anar a trobar-nos amb els bisbes, sabíem que era per a un reconeixement, però no sabíem res de la medalla. Per a la família ha estat una joia! Alhora em sento una mica aclaparat; a l'Església hi ha molts homes i moltes dones que es dediquen al servei dels altres i de Déu, i que et donin un reconeixement com aquest no deixa de sobtar. En tot cas, en dono gràcies a Déu i li demano que ens ajudi a tots plegats a posar-nos més al servei d'Ell i dels germans.

Després de 23 anys com a vice-secretari de la CET quin balanç en fa?

Ha estat una experiència eclesial molt interessant. He pogut viure aquesta feina conjunta que els bisbes fan en favor de les diferents diòcesis, la dedicació i la bona voluntat que hi posen i l'afany de servei. També és bo veure que així com l'Església es va realitzant en cada diòcesi concreta, és igualment molt important la dimensió d'ajut i de comunió interdiocesana. Durant aquests 23 anys sortosament ho he pogut viure molt de prop. Animaria,

doncs, tots els cristians a viure la fe no només en la dimensió parroquial i diocesana, sinó també en aquest sentit de comunió amb les altres diòcesis i amb tota l'Església.

Vostè va ser dels primers diaques ordenats a Catalunya i Espanya. Com va néixer la vocació?

Sempre dic que la vocació al servei del ministeri diaconal és com una maduració de la gràcia que hem rebut en el baptisme. En aquesta maduració de la gràcia de la fe, Déu ens va cridant a cadascun dels cristians per realitzar aquest do de formes diferents; una d'aquestes és el servei consagrat i ordenat al servei de l'Església. Nosaltres podem sentir aquesta vocació de servei, però és l'Església, per mitjà del bisbe, que ens crida a exercir el ministeri. No hi ha pròpiament vocació al ministeri ordenat fins que el bisbe et crida a la cerimònia d'ordenació i li dius que sí. També és molt important tota la qüestió dels estudis i la formació, i, en el cas dels que estem casats, l'acompanyament per part de la dona i el seu assentiment exprés.

A finals dels anys setanta l'arquebis-

bat de Barcelona va decidir renovar el ministeri diaconal en consonància amb el Concili Vaticà II, i va crear una comissió formada, entre altres, per Mn. Joan Oriol Riera, Mn. Josep Maria Aragonès i Mons. Pere Tena, que aleshores encara no era bisbe. Ens van cridar a algunes persones per saber com vàiem la possibilitat d'accedir a aquest ministeri i vaig decidir fer el pas. Vaig cursar els estudis teològics, que són d'un mínim de tres anys, i el cardenal Narcís Jubany em va ordenar diaca el 18 octubre del 1981. Llavors tenia 38 anys, ja feia dotze anys que estava casat, tenia quatre fills i era professor d'ensenyament secundari.

Com veu la situació avui del ministeri diaconal?

Han passat més de 50 anys des que el Concili va aprovar aquesta renovació i és una realitat que va avançant, tot i que lentament. Les primeres ordenacions van ser l'any 1968 a Alemanya i avui a tota l'Església hi ha més de 45.000 diaques ordenats de manera permanent, la immensa majoria casats. En aquests moments a Catalunya hi ha diaques permanents a totes deu diòcesis, en total uns 120, i a Espanya

una mica més de 400, però encara hi ha 20 diòcesis que no tenen cap diaca. A la resta del món només tenen diaques permanents la meitat de les diòcesis. Així doncs, encara queda molt recorregut per endavant.

Quins consells donaria als homes que es preparen per ser diaques?

En el cas que siguin solters, que facin un bon discerniment sobre aquest servei a l'Església, que és per sempre; que prenguin consciència que el ministeri diaconal té el simbolisme de ser representació de Crist servent, i que hem de ser animadors del servei.

Als casats els diria que hi hagi una bona entesa amb l'esposa per aquest compromís, que de fet és un compromís que fa la mateixa parella al servei de l'Església; encara que l'ordenat sigui l'home, aquest «sí» que la dona expressament ha de donar acompanya el diaca casat tota la vida i és també un gran do a l'Església. És un compromís de per vida, i s'ha de conjuminar el servei a l'Església amb la feina civil i la vida de família. Hi ha d'haver un gran equilibri en el qual la bona entesa en el matrimoni és essencial.

Rauxa

Pàtria (I)

Eduard Brufau

Catalunya té ànima gòtica. El comprensible interès per l'art dels orígens, el romànic, sovint ens ha eclipsat l'esplendor de l'època de plenitud. La majoria de les nostres catedrals i basíliques són gòtiques, com també els grans monestirs, o moltes estances i patis interiors d'edificis cabdals com ara el Palau de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, el Palau Reial o la Llotja de Mar. El Principat es va arribar a identificar tant amb l'arquitectura gòtica que en temps de Carles V i Felip II —quan a la resta d'Europa el gòtic es filigranava o s'adoptava el Renaixement— Catalunya continuava construint exactament com en temps de Pere III el Cerimoniós; el gòtic de la catedral de Terrassa, dels darrers trams de la catedral de Tortosa o de les

drassanes de Barcelona dona fe d'aquest esperit arcaïtzant.

L'adhesió a la manera de fer baixmedieval malgrat el pas dels segles encara es fa més persistent en la política i l'administració del país. En començar el segle XVIII Catalunya i tota la Corona d'Aragó continuaven amb el sistema del segle XIII d'estats confederats; cadascun dels regnes mantenia corts, lleis, usos, costums, institucions, moneda i llengua propis, i el rei havia de respectar sàviament tot aquest equilibri. I així va ser fins a la Guerra de Successió. La derrota del 1714 és decisiva perquè representa la fi d'aquest món medieval a mans d'una Europa entregada al monarca absolut i a un estat uniforme i sense relleu.